REDACȚIUNEA.
Administrațiunea și Tipografia.
BRAȘOV, piața mare Nr. 30.
Scrisorĭ nefrancate nu se primesc. Manuscripte nu se retrimet.
INSERATE se primesc la ADMINISTRAȚIUNE în Brașov și următórele Birourĭ de anunciurĭ:
In Viena: M. Dukes Nachf. Max. Augenfeld & Emerich Lesner, Heinrich Schalek. Rudolf Mosse. A. Oppelik's Nachf. Anton Oppelik. In Budapesta: A. V. Goldberger, Ekstein Bernat. In Hamburg: Karolyi & Liebmann.
PREȚUL INSERȚIUNILOR: o seria garmond pe o colonă 6 cr. și 30 cr. timbru pentru o publicare. — Publicărĭ mai dese după tarifă și învoială.
RECLAME pe pagina a 3-a o seria 10 cr. séu 30 banĭ.

GAZETA TRANSILVANIEI.

(Număr de Duminecă 23)

„GAZETA“ iese în fiăcare ḑi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe șése lunĭ 6 fl., pe treĭ lunĭ 3 fl.
N-rii de *Duminecă* 2 *fl.* pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 francĭ, pe șése lunĭ 20 fr., pe treĭ lunĭ 10 fr.
N-rii de *Duminecă* 8 francĭ.
Se prenumeră la tóte oficiele poștale din întru și din afară și la d-nii colectorĭ.
Abonamentul pentru Brașov
Administrațiunea, Piața mare Târgul Inului Nr. 30, etagiu I.: Pe un an 10 fl., pe șése lunĭ 5 fl., pe treĭ lunĭ 2 fl. 50 cr. Cu dusul în casă: Pe un an 12 fl., pe 6 lunĭ 6 fl., pe treĭ lunĭ 3 fl. — Un esemplar 5 cr. v. a. séu 15 banĭ. — Atât abonamentele cât și inserțiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 124.—Anul LXIII. Brașov, Duminecă 4 (17) Iunie. 1900.

„Limba însă-șĭ e poporul!“

De câte-orĭ, privind la prigonirile ce le îndură aḑĭ dulcea nóstră limba românéscă, ne aducem aminte de vorbele vechiului istoric Bonfiniu, — care a scris despre Românii din Dacia, că „se luptă mai mult pentru apĕrarea limbei, decât a vieții lor“, — ni-se pare, că Românii din vécul nostru civilisat n'ar fi adevĕrații urmașĭ ai Românilor din vécurile barbare.

Fiă că tocmai progresul modern a adus cu sine moliciunea, ce pare a fi luat pretutindenĭ locul tăriei și energiei neînduplecate de odinióră; fiă că poporul coborîtor din vița, ce a domnit în vechime peste tótă lumea, nu póte, séu, mai bine ḑis, nu scie a se lupta cu armele rafinate ale timpului nostru, ér conducĕtorii lui nu sunt în stare a-i da pilda și îndrumările de lipsă, pentru-că prea se feresc de loviturile dușmanului: suntem nevoițĭ cu părere de rĕu a recunósce, că cel ce va scrie istoria timpului nostru, va fi în drept sĕ întórcă sentința lui Bonfiniu și sĕ ḑică, că luptătorii Românĭ din periodul celui mai desmățat și celui mai trufaș și violent șovinism, asupritor de limba lor, păreau, că luptă mai mult pentru a-șĭ scăpa pielea și viața, decât a-șĭ apĕra limba.

N'am vrea sĕ facem nimĕnui imputărĭ, că de ce așa și nu altfel. Dér când vedem cu câtă nerușinare se calcă ḑilnic legea chiar de către organele statului, ce au chemarea sĕ vegheze, ca ea sĕ fiă păzită, și se calcă, lovindu-se amar în dreptul nostru de limbă și luându-se în deșert luptele crâncene și nesfîrșite, ce le-au purtat străbunii noștri în vécurile trecute pentru păstrarea comórei limbei nóstre naționale; când vedem aceste dese și îndrăsnețe atentate, trebue sĕ ne ḑicem, că ele n'ar puté sĕ fiă nicĭ așa de dese, nicĭ așa de îndrăsnețe, ba ar trebui sĕ înceteze de tot, décă adversarii noștri nu ne-ar vedé atât de slabĭ, atât de neorganisațĭ și neprevĕḑĕtorĭ în luptele de limbă, ce le purtăm.

Nu în câte-va șire, dér nicĭ într'o carte întrégă nu am puté sĕ spunem tot ce ne apasă pe inimă în acéstă mare întrebare de viață pentru națiunea nóstră dintre Tisa și Carpațĭ.

Poporul flamand din Belgia, care este cu mult mai înaintat decât poporul nostru, are o devisă, din care se póte vedé, cum scie el sĕ prețuéscă însemnătatea limbei sale naționale. Flamanḑii ḑic adecă: *Limba însă-șĭ este poporul!*

Fără de limbă nu póte esista nicĭ o națiune și cu cât este împiedecat un popor mai mult în exercițiul libertății limbei sale, cu atât mai amenințată e viața și esistența sa.

Așa și cu noi Românii. Inzadar ne vor promite adversarii noștri marea cu sarea, înzadar ne vor cânta, că suntem egalĭ cu ei, înaintea legei, și că n'au nicĭ un gând rĕu față cu naționalitatea nóstră, că ne stă deschis drumul de a ne plânge de orĭ-ce nedreptate la dietă și la guvern, căcĭ o singură nedreptate, un singur atentat, ce se sĕvĕrșesce în contra limbei nóstre românescĭ, e de ajuns ca sĕ-i dea de minciună și sĕ dovedéscă, că noi Românii suntem în adevĕr cel mai asuprit popor.

Nu ne folosesce însĕ nimic nicĭ cu dovada acésta, ci trebue sĕ căutăm a scăpa din starea tristă, în care ne aflăm. Acésta se póte însĕ numai, décă vom înțelege, că fiăcare volnicĭă, fiă-care călcare de lege, fiă-care batjocură, ce se face limbei nóstre dela cel mai înalt până la cel din urmă funcționar public, de stat, comitatens, orĭ comunal, este o bucată de carne ruptă din ființa națională a poporului nostru; căcĭ cei ce lovesc în limba nóstră, lovesc în poporul nostru, lovesc în presentul și viitorul lui și pregătesc totala lui desmembrare și peire.

Noi Românii însĕ — și acésta o spunem cu tótă convingerea—nicĭ odată n'am avut causă mai puțină de a ne descuragia și de a despera în viitorul nostru, ca acum. Vrem sĕ trăim, dér tocmai pentru aceea sĕ nu uităm, că trebue sĕ ne arătăm vrednicĭ de a trăi cu drepturile și cu libertatea nóstră!

Revista politică.

Sĕptĕmâna acésta nu s'au petrecut înăuntru evenimente politice mai de sémă. **Dieta ungară** a ținut câteva ședințe, carĭ au fost destul de sgomotóse. Intr'una din ședințe ministru de interne a presentat proiectul despre înființarea de *cursurĭ administrative comunale.* Proiectul acesta este un fel de întroducere a reformei administrative de stat cu care guvernul de față vré sĕ „fericéscă“ țéra.

Inafară de acésta au fost în dietă discuțiunĭ fórte înfocate în jurul *cestiunei confesionale.* Cu prilejul acesta o mare luptă s'a dat între guvern și partida poporală catolică, eșind la ivélă între altele și ura, ce esistă între catolicii și protestanții ungurĭ. S'a pus așa-dér érășĭ la ordinea ḑilei politica bisericéscă, și nu numai în dietă, ci și afară de dietă ḑilnic se ivesc conflicte acute între catolicĭ și protestanțĭ.

*

Intr'aceea am vĕḑut adunându-se în Peșta comisiunea centrală pentru așa ḑisa **congrua catolică.** Ea a lucrat mai multe ḑile, ocupându-se cu raportul, ce l'a pregătit privitor la regularea dotațiunei preoțimei romano-catolice și *greco-unite,* pe basa lucrării subcomisiunilor din Maiŭ 1899 până în Maiŭ 1900. In intervalul acesta de timp subcomisiunile au esaminat cu totul 5297 fasiunĭ, între carĭ vre-o 1500 sunt fasiunĭ de ale parochiilor din diecesele române unite și carĭ la olaltă cer o întregire de venit de peste *800,000 fl.* Dotațiunea întrégă pentru preoții confesiunilor romano-catolică și greco-unită, s'a calculat cu 1.355,883 fl., urméză dér că partea cea mai mare a dotațiunei o reclamă preoțimea română unită.

E vorba dér de-o sumă fórte însemnată de banĭ, ce li-s'ar da preoților românĭ unițĭ. Intrebarea acésta o și folosesc foile ungurescĭ pentru a cere dela guvern și dela ierarchia catolică sĕ nu dea „popilor Valahĭ“ banĭ în chip de „ajutóre“, decât în schimb pentru lăpĕdarea de drepturile, libertatea și independența lor. Vor sĕ pună preoțimei nóstre o cursă viclénă și vor s'o facă atĕrnătóre de dorințele și aspirațiunile șovinismului destrăbălat unguresc, care stăpânesce și clerul catolic unguresc în cea mai mare mĕsură.

*

FOILETONUL „GAZ. TRANS“.

Țéra Românéscă în veacul al 17-lea.

Din „Călĕtoriile lui *Macarie,* patriarchul Antiochiei, în Țĕrile Române“. (1653—1658.)

Ḑilele acestea a apărut în stabilimentul I. V. Socec din Bucurescĭ traducerea românéscă a călĕtoriilor patriarchului Macarie al Antiochiei, care în a doua jumĕtate a vécului al 17-lea a trecut spre Rusia prin Țĕrile Române, unde s'a oprit atât la ducere, cât și la întórcere.

Acéstă călĕtoriă — ce a întreprins'o patriarchul în scop de-a aduna elemosine dela creștinĭ pentru plata dărilor și datoriilor bisericei patriarchale din Antiochia, — a fost scrisă în limba arabă de archidiaconul sĕu Paul de Alep, care l'a însoțit în tot drumul.

In 1836 s'a publicat o traducere englesă a manuscrisului arab.

Din limba englesă au fost traduse acum călĕtoriile amintite în limba română și prescurtate ca tesă pentru licența în istoriă de d-ra *Emilia Cioran.* Intr'un volum de 279 pag. 8° mare sunt cuprinse tóte părțile, ce privesc Țĕrile române și traducerea însa-șĭ e provĕḑută cu adnotărĭ, ce dau importante lămurirĭ și dovedesc cunoscințele frumóse istorice ale traducĕtórei.

Din acest volum reproducem următórele părțĭ interesante:

Râmnic. — Buzĕu. — Tĕrgoviște.

Intrând în Țéra românéscă, venirăm la un oraș numit Râmnic, și mai încolo la un mare têrg numit Buzĕu (*Botzu*). Aci într'un palat episcopal îșĭ are reședința un episcop, ocupând o superbă mănăstire de piatră și o biserică fórte mare și înaltă, cu un turn ridicat și cu mărețe cupole. Biserica e împodobită cu o mare cruce și e închinată Adormirii Macii Domnului. Asistarăm aci la 'Αγρυπνία (Priveghere), și apoi la liturgiă în sĕrbătórea Sf. Ecaterina (25 Noemvre).

Formele de serviciŭ bisericesc și cântecul la Muntenĭ sunt admirabile, căcĭ ei sunt creștinĭ adevĕrat bunĭ și religioșĭ. Pe orĭ unde întrăm noi, în sat séu oraș, preoțimea, boerii și poporul de jos eșiau spre întêmpinarea Patriarchului, ca sĕ priméscă binecuvêntarea sa; apoi ne luau la banchet, unde ni-se recomandau și după-ce stĕteam puțin, ne urmam înainte călĕtoria. Țéra e fórte populată, fiă-care stațiune e mare, cât un sat, și înzestrată cu înlesnirĭ pentru călĕtorĭ. Moldova e cu totul altfel. Acolo Patriarchul întra în casa vre-unui locuitor, nimenĭ nu eșia înainte, nicĭ îi oferea măcar o bucățică de pâne. Chiar și Tătarii sunt mai religioșĭ, decât ei! Din causa acésta atâtea mii furĕ ucișĭ, și tótă recolta și dobitócele lor furĕ răpite de Tătarĭ și Ungurĭ. Cât de multă tiraniă n'au suferit ei în domnia lui Vasile, către care de atâtea orĭ s'au arătat trădătorĭ, înclinând către noul Beiŭ, ce-i lingușia cu zîmbete și le promitea tótă scutirea de taxe și dărĭ pentru trei anĭ; dér îndată ce se simțise stăpân și supusese tóte cetățile, îșĭ împietri inima și se grăbì a trimite pe colectorii de taxe și pe guvernatorĭ, de le luară a treia parte din venitul lor, așa că ajunseră a suspina după Vasile și după ai sĕi! Revenim. La apropierea nóstră de orașul Tĕrgoviște, care e reședința de iérnă a Beiului muntenesc, eși spre întêmpinarea Patriarchului chiar Ignatie, Metropolitul local, un bĕtrân venerabil, cunoscĕtor de limbile: turcă, persană, grécă și română. Patriarchul se suì în frumósa lui trăsură, și amêndoi intrară în oraș, care e încunjurat cu ziduri de lemn, ridicate de Mateiŭ, actualul Beiŭ.

Orașul e fórte întins și udat de tóte părțile de numĕróse pârae. Boerii ne întêmpinară și ne duseră la o mănăstire de piatră, zidită de Vasile-Beiŭ, ca o probă și confirmațiune de prieteniă, pe când se împăcase cu supra-numitul Mateiŭ-Beiu al Muntenilor. Ea pórtă numele Invierii Domnului, dér Muntenii o numesc Mănăstirea Stelii *).

E mare și îngrădită cu un zid de piatră. La apropierea nóstră traseră clopotele, și la ușa bisericei vĕḑurăm o mare glótă. Ne deterăm jos. Biserica e prea frumósă și înaltă, avênd două elegante cupole, cu mai multe crucĭ, pentru a căror poleitură s'a cheltuit, se ḑice, 700 țechinĭ (galbenĭ venețienĭ). Iconostasul, de artă rusă, e splendid și are trei ușĭ. Intrarea nóstră în Tĕrgoviște fù Marțĭ, în 29 din al doilea Teshrin (29 Noemvre). Séra traseră clopotele pentru sĕrbătórea Sf. Andreiŭ. In Țéra

*) Zidită mai întâiŭ de Stelea neguțătorul. Aci a fost astrucat corpul lui Neculai Vel-Agă, tatăl lui Vasile. E reedificată de acest din urmă în 1645, spre semn de întărire, de împăcare și de prieteniă față de Mateiŭ. E timpul (1644—1645), când Vasile numesce pe domnul Munteniei „fratele nostru Mateiŭ“ (v. Xenopol, *Istoria Românilor*, IV, p. 42). De-asemenea și Mateiŭ Basarab, spre semn de împăcare zidesce tot atuncĭ în Moldova mănăstirea Soveja (valea Dragomira, plaiŭ Zăbrăuții, ținutul Putnei). Lângă biserică se zidiră și palaturĭ Domnescĭ. Cf. Al. Papadopol Calimach, *Gheorghe Ștefan-Voevod*, p. 24—36.

S'a împlinit erî o sĕptĕmână, de când **sesiunea „Reichsrath“-ului a fost închisă** în urma păşirei energice şi tumultuóse a Cehilor în şedinţa de Vineria trecută, şedinţă, care a durat până după miedul nopţii. Cehii au zădărnicit, prin sgomotul infernal, ce l'au produs, tóte incercările guvernului Koerber de a mai lucra cu parlamentul de adî. Nu i a folosit cabinetului nimic înşghebarea unei majorităţî formate din partidele stângei germane şi din partidele din drépta „doritóre de muncă“, şi când s'a vĕdut nimicită şi cea din urmă speranţă, a cerut împuternicirea dela împĕratul, sĕ închidă sesiunea „Reichsrath“-ului. Asta s'a şi întêmplat.

*

Nu se scie acum, ce va urma până la tómnă. Miercurî s'a ţinut în Viena un **consiliu de miniştri,** la care au luat parte toţî membrii guvernului. Consiliul s'a ocupat cu critica situaţiune de faţă, dér nu se scie încă, ce fel de hotărîrî a luat faţă cu viitorul. Se asigură din mai multe părţî, că *„Reichsrath“-ul va fi disolvat* şi se vor face alegerî nouĕ.

*

Intr'aceea foile cehice publică **un memorand al deputaţilor cehî.** Memorandul se estinde pe trei spredece cóle şi câte un esemplar din el a fost trimis împĕratului, tuturor miniştrilor, membrilor casei seniorilor şi deputaţilor din „Reichsrath“. Memorandul critică aspru proiectul de lege al limbilor, pregătit de guvern pentru Boemia şi Moravia şi presentat dilele trecute parlamentului. Stând pe basa egalei îndreptăţirî a limbilor, memorandul pretinde ca orî-ce fel de plângere sĕu scrisóre sĕ se pótă înainta tuturor autorităţilor fiă în limba cehică, fiă în limba germană, şi afacerile singuratice sĕ se resolve în limba, în care au fost predate. Memorandul se încheie cu declaraţia, că deputaţii poporului boem şi morav nu pot primi proiectul de lege al guvernului, deórece prin el se vatĕmă egala îndreptăţire a Cehilor şi tinde a asupri limba cehică a poporaţiunei din Moravia. Introducerea legei cu ajutorul §-lui 14 o consideră deputaţii cehî de *vătĕmare a constituţiei*, fiind-că amintitul paragraf este oprit a-se aplica în casurî, unde e vorba despre schimbarea legilor fundamentale ale statului.

*

Ce va urma din tóte acestea? Étă o întrebare, ce şî-o pun toţî din tóte părţile. Nu numai guvernanţii austriacî, dér şi **Ungurii sunt îngrijaţi** în mare mĕsură. Conducĕtorii carului dualist privesc uimiţî unii la alţii şi nu mai sciu, ce sĕ încépă şi încătrău sĕ cârnéscă ruda carului, ca sĕ-l urnéscă din loc. Ministru-preşedinte *Szell* a alergat dilele trecute érăşî la Viena. Oficiósele unguresci pun în legătură călétoria lui cu cestiunea *amânărei dietei* ungare, cu retragerea proiectului pentru *cvotă* şi cu *informarea* corónei asupra situaţiunei din Ungaria. Dér cei-ce cât de puţin sunt întroduşî în cele ce se petrec după culise şi în cabinetele ministeriale, sunt cu totul de altă părere. Szell a mers la Viena mai mult ca *sĕ se informeze*, decât *sĕ informeze*, dat fiind, că evenimentele petrecute erî sĕptĕmâna în parlamentul din Viena, au fost o *surprindere* de tot neplăcută pentru guvernul din Peşta. Se dice, că Koerber îl asigurase pe Szell, că va face tot ce-i stă în putinţă de-a vota legile *pactului* şi de a reînoi înţelegerea economică pe cale parlamentară cu ajutorul înşghebării unei majorităţî, care sĕ-i voteze tot ce-i trebue. Dér întêmplările l'au desmintit cumplit şi acum a ajuns érăşî în mare încurcătură d-l Szell.

*

Luptele între **Burî şi Englesî,** pare că nu vor sĕ se sfîrşéscă curênd; pare că de aicî înainte lumea va avé sĕ asiste la duelul dintre micul popor al Burilor şi uriaşul engles. Burii au început sĕ se misce érăşî, şi încă cu succes, în Oranje şi în Transvaal. Lord Roberts telegrafeză din Pretoria cu data de 13 Iunie, că Englesii au stat diua întrégă de 12 Iunie în *luptă cu armata lui Botha.* Burii s'au luptat vitejesce şi la amêndouĕ aripile au ţinut pe loc cavaleria englesă. Către séră Burii s'au retras în posiţiunî mai favorabile, pe carî le ţin ocupate. Teatrul luptei, dice Roberts, se estinde pe un mare teritoriu, din care causă Englesii cu greu pot înainta.

O scire mult mai sensaţională primesce „Daily Express“ din Lourenzo-Marqueze: După scirea acésta lângă *Erostenfabrik* şi *Donkersneck, Englesii au fost bătuţî.* Erostenfabrik este situat la 15 chlm. de Pretoria, va sĕ dică Burii sunt aprópe de capitala lor. Scirea despre luptele acestea i-au băgat érăşî în rĕcorî pe cei din Londra.

*

Afară de evenimentele din China, cu care ne ocupăm la alt loc, în **strĕinătate** nu s'au petrecut sĕptĕmâna acésta lucrurî mai însemnate. — In **Germania** a fost votat unanim de consiliul federal *proiectul flotei germane* aşa cum a fost primit de adunarea imperiului. Mare bucuriă i-a causat acésta împĕratului Wilhelm. — In **Italia,** cu tóte că la alegerile din urmă a învins partida guvernului, situaţiunea parlamentară e adênc complicată. Oposiţia italiană din parlament vré sĕ facă şi pe viitor *obstrucţiune* contra guvernului şi se dice chiar, că actualul mininistru-preşedinte se va retrage. Se vorbesce încă de pe acum, că va veni érăşî *Crispi* în fruntea afacerilor. — In **Francia** s'a primit de cameră proiectul de lege pentru apĕrarea coloniilor; s'a votat spre acest scop guvernului un credit de *60 milióne* francî.

Flacărî în Rĕsărit.

Nu-i de glumă cu Chinesii. Pe *Burî* i-a uitat Europa „civilisată“ în colţul lor de lume şi i-au lăsat pradă politicei lacome a diplomaţilor dela Tamisa. Dér, fatalitate! s'au ridicat *Boxerii* din China, au pus în flacărî Rĕsăritul depărlat, şi étă că Europa întrégă cu America împreună, sare şi sĕ gătesce sĕ stîngă focul aţîţat de „necivilisaţi“. Orisontul uriaşului imperiu chinesesc e încruntat spre furtună şi „marea dihaniă“, ce se numesce Chinesii, îşî ascute şi-şî rînjesce colţii ameninţător către cei peste un milion de „strĕinî“ şi „europenî“, carî locuesc imperiul chines. Europa, constituită într'un mare „concert“, vré sĕ sparie „dihania“ cu glasurî de puscî şi tunurî.

Trimis'au Englesii la China mai multe sute de puşcaşî, corăbii şi tunurî; are Rusia câte-va decî de mii de soldaţî în Porth-Arthur; pornesce şi Germania cu câte-va sute, şi America şi Francia şi Italia încă şî-au trimis ómenî — ca tóte la olaltă sĕ sugrume revoluţiunea politică din China, ce de mulţî anî zace ascunsă sub spuză, ér acum a eşit la suprafaţă. Nu-i vorbă, dinamita, melinita lyddita fac minunî în vremurile de adî, dér sĕ nu dea Dumnedeu sĕ se năruiéscă o ruptură numai din malul celor 400 milióne Chinesî spre Europa, că atuncî cursul „civilisaţiei“ europene ar fi smintit póte pentr'un veac de om.

*

Cetitorii noştri sciu ceva despre isprăvile Boxerilor. Rĕscóla lor în potriva strĕinilor ia întindere tot mai mare, şi cu iuţela fulgerului trece dintr'o provinciă în alta. Primejdia e mare, pentru-că a eşit la ivélă, că autorităţile chinese sprijinesc şi îmbărbăteză mai pe faţă, mai pe ascuns pe Boxerî. Au pustiit căile feferate, au omorît misiunile europene şi americane, au dat foc caselor acestor misiunî, au ucis chiar trupe chinese pe secretarul legaţiunei japoneze şi Boxeriî devasteză şi ruineză tot pe ce pot pune mâna din ce e strĕin. Numai dilele acestea Boxerii au omorît un Elveţian şi pe doi Italienî, şi le-au aruncat cadavrele în canal.

*

Faţă cu primejdia acésta marile puterî europene s'au învoit sĕ dea mandat Rusiei de a ocupa cu trupele sale *Peking*-ul, capitala Chinei. Rusia îşî concentreză acum armata în portul *Tiencin.* Au şi sosit până alaltăerî în Tiecin *11,000 de Ruşî* şi se aştéptă sĕ soséscă şi alţii. La Tiencin s'a format o altă oştire din trupele tuturor puterilor interesate, care a plecat şi a ajuns până la staţiunea *Langfang*, a făcut adecă jumĕtatea drumului între Tiencin şi Peking.

Intr'aceea vine din *Shanghai* o scire fórte gravă. Se spune anume, că legaţiunile din Peking sunt în mare primejdiă.

Sub comanda lui *Tung-Fu-Hang* şi a lui *Sungh-Hiang* au sosit sub zidurile capitalei chinese *32,000 de soldaţî chinesî cu multe tunurî.* Ei îşî ridică acolo şanţurî, ca *sĕ respingă trupele europene*, ce sunt pe drum spre Peking. Câte-va din tunurile armatei chinese sunt îndreptate spre legaţiunile americană şi japonesă. Legaţiunile au trimis de grabă curierî la Tiencin cu rugarea, sĕ li-se trimită spre apĕrare 2000 de soldaţî.

*

Va se dică Boxerii au acum pe partea lor armata chinesă, care orî cum, tot face ceva, şi vor trebui sĕ-şî încordeze Europenii puterile, ca sĕ înfrângă împotrivirea lor. Cu tóte acestea Europa n'ar avé de ce sĕ se témă, de cumva pericolul din China n'ar provoca o încurcătură între puterile, carî vor sĕ se arunce asupra prădii. Sĕ scie însĕ, că mânile Angliei sunt de-ocamdată legate în Africa de mĭadă-dî, ér faptul acesta oferă celorlalte state — mai ales Rusiei, Germaniei şi Japoniei — prilejul de aşî face trebşórele în China, peste voia Angliei. Apoi vor mai alerga şi Americanii şi Francesii la pradă

---

românéscă, ceremonia liturgiei e mai lungă, decât în Moldova. E de observat, că în ajunul fiă-cărei sĕrbătorî însemnate sĕu *κατάλυσις*, trag tóte clopotele şi se adună o mulţime de popor la biserică. In atarî dile era obiceiul lui Mateiŭ-Vodă de-a face o *τράπεζα*, sĕu banchet pentru cler, călugĕrî, pentru sĕrăcimea oraşului şi pentru călĕtorî; ér după ospĕţ se distribuia fiăcăruia o elemosină. La sĕrbătórea Sf. Neculai (6 Decemvre), poporul se grămădia la biserică.

Beiul, trimiţĕndu-ne trăsura sa, ne duserăm şi noi la biserica din Curte, unde Patriarchul a servit liturgia dimpreună cu chiar Gavriil, capul episcopilor din Serbia, şi cu Metropolitul Muntenesc [Ştefan (1648—1668)]; fiind trei coróne, câte-şî trei de-odată, îşî dete bine-cuvêntările lor. La *'Ἄξιον ἐστιν* Beiul se scoborî şi stătù lângă tronul sĕu. După ce i-s'a oferit *„Brote“* *), ca şi la ceilalţî boerî, după obiceiŭ, şi apoi *salica* regală sĕu colivă, ne am dus la banchet, până când, distribuindu-se la toţî vestminte de onóre, ne-am întors în trăsură la mănăstirea nóstră. Tot aşa se făcù în ajunul sĕrbătorii Sf. Ignatie, ce precede sĕrbătórea Crăciunului. In diua acestei sĕrbătorî, Muntenii obicînuesc sĕ taiă porcî, pe carî îi atérnă cu cuie pentru praznice; ér ţipetul lor ajunge până la cer (*sic!*).

Acum Patriarchul avù o întêlnire cu Mateiŭ-Beiŭ, condus fiind la palat în trăsura domnéscă şi primit fórte bine. Dupăce îi oferirăm darurile nóstre, Patriarchul îi presintă o bucată din cósta Sf. Apostol Filip, şi un vas mic cu noul mir. Beiul însĕ nu ne putea ierta, că ne-am dus mai întâiŭ sĕ visităm pe inimicul sĕu Vasile-Vodă.

Sĕ observăm, că Beiul ne rêndui pe fiă-care sĕptĕmână câte doi străjerî de rangul sergenţilor, căcî erau îmbrăcaţî în roşu. Ei veniau de Lunî diminéţa sĕ ne servéscă, tăindu-ne lemne, făcêndu-ne focul şi aducênd porţiunile nóstre de mâncare şi beutură, până Sâmbătă séra, când se duceau, fiind cinstiţî de Patriarch cu o dulcéţă; alţii veniau apoi la rênd.

Beiul încurênd începù sĕ iubéscă fórte mult pe Patriarch. In diua de ajunul Crăciunului el trimise sĕ se adune trupele sale, ce aveau cvartire în oraş, bătênd toba în jurul poliţiei, semnal, că trebue sĕ se adune. Ei s'au şi grupat în jurul palatului cu stégurile lor. Beiul veni la dênşii cu trăsura, ér ei cântau dinaintea lui din instrumentele cele marî şi în urmă din tobe, flaute şi fluere, aşa fiind obiceiul Beilor moldovenescî şi muntenescî în imitaţia Turcului; de aci cu toţii s'au pornit la vênat. In tóte ţĕrile acestea, precum şi la Cazacî şi în Moscva, în casa fiă-cărui archiereu sĕu boier, se pot găsi cu siguranţă mai mulţî urşî şi alte animale de petrecere.

Vênatul se obicînuesce aci din timpii cei mai vechî în diua de ajunul Crăciunului şi în Sâmbăta Luminii, fiind un us tradiţional, ca în atarî dile sĕ fiă servite la masa Domnului, pentru prând, bucate din propriul sĕu vênat. Suita militară era de peste 10,000 ómenî, toţî aleşî din tinerimea cea mai eroică şi bravă: Sêrbî, Bulgarî, Arnăuţî, Grecî, Ungurî, Turcî şi Muntenî. Séra s'au întors cu un vênat imens, fiind urmaţî la distanţă de carĕ pline cu porcî sĕlbatecî, iepurî, vulpî, urşî jucăuşî, pasĕrî sĕlbatice, precum cocóre, becaţe, turturei etc.

Boierii moldovenî şi muntenî obicînuesc sĕ ofere Beiului în ajunurile sĕrbătorilor darurî festive, fiă-care după rangul sĕu; ér Beiul în diminéţa solemnităţii îi îmbracă în vestminte de onóre.

Serviciul rugăciunii în ajunul Crăciunului fù condus după ordinea urmată la Constantinopole. După-ce trăsese clopotele, poporul întră în biserică îndată după amiadî, şi n'a eşit până séra. Tótă cetirea şi rugăciunile fură esecutate cu o cântare plăcută. E de observat, că în acéstă ţéră se obicînuesce, în séra spre Nascerea lui Christos, ca toţî preoţii din diferite oraşe, însoţiţî de sĕrmanî, de citeţî şi de corişti, se se adune în cete, purtând icóne, şi sĕ umble prin oraş tótă nóptea, visitând casele boierilor şi dorindu-le bucuriă în diua de sĕrbătóre. Prima lor urare fù pentru Beiu, a doua pentru Patriarch, însoţită de-o rugă de felicitare. Dintâiŭ se adună la protopop şi apoi merg la Beiu, firesce pentru hatârul darurilor, precum au venit şi la Patriarchul nostru. Astfel ei umblă tótă nóptea cântând nascerea lui Christos. Fiăcare om sărută icóna şi le dă câte ceva; dér abia eşiau unii, étă că alţii le urmau, şi aşa dela înserate până s'a crĕpat de diuă. Tot astfel făceau lăutarii, toboşerii, flautiştii şi fluieraşii, colindând în bande tótă nóptea dinspre Crăciun, şi în nóptea următóre, cu felinare, pe la casele boierilor celor marî, la casa Archiereului şi la Patriarch, când se întêmpla de era vre-unul în oraş. Mulţî dintre musicanţî sunt din Turcia.

---

*) Nafură. Sĕ vie dela germanul *Brod?*

și din tótă babilonia asta forte ușor póte sĕ se nască un conflict între puterile europene.

Flacăra din Rĕsăritul depărtat al Asiei póte sĕ fiă ușor o pregătire a focului în Apusul Europei.

Organisarea Despărțĕmêntului Treiscaune-Ciuc al „Asociațiunei“.

— 14 Iunie.

Onorate D-le Redactor! Dați-mĭ voe, sĕ completez raportul, ce l'ațĭ publicat în prețuitul D-vóstrĕ jurnal Joi, despre adunarea de organisațiă a despărțĕmêntului Treiscaune-Ciuc al „Asociațiunei“, ținută în 12 Iunie n. c.

Intr'adevĕr, cine a fost de față la acea adunare, pe lângă că a avut fericirea se facă cunoscință cu o parte însemnată a preoțimei și învĕțătorimei nóstre din acest comitat, s'a putut convinge tot-odată, că poporul nostru dela țéră nu-i indolent și nu-i nepăsător față de neamul sĕu, ci dimpotrivă e capabil de însuflețirea cea mai mare și e gata de jertfă, numai sĕ-i înțelégă rostul jertfei aceleia și sĕ scie pentru ce se aduce. Când e vorba de înaintarea lui și a tovarĕșilor sĕi, când vede, că școla și biserica, ce 'i se dă lui, e *sĕ și fiă a lui*, nu esistéză; altfel e precaut și cu minte. Și bine și face!

Acésta s'a dovedit până la evidență prin adunarea din *Covasna*. Aprópe toți dintre noi eram gata sĕ credem și sĕ ne supunem sentenței, care ni-au adus'o „binevoitorii noștri“, că *în Treiscaune nu esistă alt neam afară* de „înțelepții“ și „pacĭnicii“ Secui, și fără de a cerceta mai de aprópe și fără de a încerca chiar a ne ajuta, era se subscriem noi înși-ne acéstă sentință prin faptul, că mai că renunțasem la acești frațĭ ai noștri.

Póte în necunoscință de causă, în necunóscerea raporturilor în carĭ trăesc acei Românĭ, orĭ chiar din óreșĭ-care indiferentism, sĕ nu dicem indolență, a celor chiămațĭ“, era sĕ comitem un pĕcat de mórte.

Românii din Treiscaune însĕ îșĭ iubesc limba, îșĭ iubesc școla, biserica lor românéscă; îșĭ iubesc neamul, întocmai ca orĭ și care alțĭ Românĭ de prin alte părțĭ. Românii din Treiscaune se bucură, ba încă póte mai mult ca alții, când vĕd, că se intereséză cineva și de sórtea lor și-șĭ întind brațele, când vĕd, că li-se dă ajutor. Pe Românii din Treiscaune îi însuflețesce chiar numai faptul, că se vĕd și ei chemațĭ la o întrunire culturală românéscă. Românii din Treiscaune sunt mândri și moralul lor cresce, când vĕd, că și ei se pot întruni în adunărĭ, unde pot sĕ se sfătuiéscă în dulcea lor limbă întru înaintarea și cultivarea lor, în adunărĭ românescĭ de acelea, de carĭ póte că ei audiau numai ca prin poveștĭ din când în când. Er décă tocmai am avé ceva de observat la aceștĭ ómenĭ e, că *sunt mâhnițĭ bieții*, pentru-că se vĕd părăsițĭ și lăsațĭ în scirea Domnului.

Pentru aceste motive geloșĭ fiind de *calitatea* acestor Românĭ, atragem atențiunea Prea On. comitet central asupra acestui nou despărțĕmênt pe de-oparte, ér de alta a Ven. consistor archidiecesan din Sibiiu, ca organ școlar și bisericesc. Și în special a Ven. Consistor față de alegerea persónelor școlare și bisericescĭ, cărora se încredințéză acest popor. Ne adresăm la On. D-n protopop Dimitrie Coltofean, șeful protopopiatului Treiscaune, directorul noului despărțĕmênt. Prea On. Domnia Sa întrunesce tóte calitățile acelea, carĭ se cer dela un șef de categoria Domniei Sale, atât ca inteligență și cultură, cât și ca presentațiă. Persónele, din carĭ este compus comitetul, în fruntea căruia stă, de asemenea sunt cele mai chemate și apte pentru o muncă seriósă. Îl rugăm decĭ sĕ nu pregete nicĭ muncă, nicĭ ostenélă, comitetul d-sale îl va sprijinì în activitatea sa și-l va sprijinì întreg poporul.

E vorba cel puțin de 20 de mii de Românĭ, carĭ țin la biserica și la școla lor națională, la obiceiurile și limba lor românéscă, neînțelegĕnd aicĭ pe aceia, carĭ nu vorbesc limba română. Și, că într'adevĕr poporul acesta e capabil de însuflețire, de entusiasm românesc, a dovedit'o prin adunarea din Covasna. Și acésta e numai un început, o însuflețire a lor provenită numai din faptul, că s'au vĕdut și ei odată la olaltă: poenarii cu hĕghigenii, arpătăcenii cu cei din Uzun, buzăenii, brețcanii cu covăsnenii, cei din Zagon cu cei din Kisborosnyo — la o adunare de organisare a despărțĕmêntului „Asociațiunei pentru literat. română și cultura poporului român“, că Prea On. com. central li-a trimis un dascăl român dela școla românéscă, care într'o limbă dulce românéscă sĕ le tălmăcéscă rostul esistenței lor pe acest pămênt, în acéstă patriă, în acest comitat și sĕ le tălmăcéscă rostul „Asociațiunei“ pentru ei. Dér ce se va întêmpla, când vor și gusta într'adevĕr din rodele „Asociațiunei“!?

Drept ilustrare a celor spuse, sĕ ne servéscă lista acelora, carĭ din puținul ce-l au, au contribuit la organisarea acestui despărțĕmênt nu numai cu presența, dér și cu obolul lor.

Taxe de membri ordinarĭ cu 10 corone au solvit următorii: 1) George Ionescu, paroch în Budila 10 corone; 2) Dimitrie Coltofean, protopop Brețcu 10 cor. 3) Ioan G. Oltean, paroch Poiana-Sărată 10 cor. 4) George Negoescu, capelan, Intorsătura Buzĕului 10 cor. 5) David Pop, diacon și învĕțător Poiana Sărată 10 cor. 6) Spiridon Dimian, protopop onorar Brețcu 10 cor. 7) Ioan Dima, paroch Sita Buzĕu 10 cor. 8) George Rafiroi, econom și măcelar Arpătac 10 cor. 9) Dionisiu Nistor, preot Arpătac 10 cor. 10) George Ștofan, curator 10 cor. 11) George Țințărean, cojocar 10 cor.

S'au înscris ca membri ajutătorĭ: 1) Alexe Manea, econom Covasna 5 cor. 2) Nicolae Miculescu, comerciant Poiana-Sărată 4 cor.; 3) Georgiu Teacă, învĕțător Brețcu; 4) Aron Pușcariu, învĕțător Brețcu; 5) Constantin Teacă, învĕț. Brețcu; 6) Ioan Aldea, colector Intorsura Buzĕului; 7) Ioan Marin, preot Borșneu; 8) Ión Pop, preot Uzun: 9) George Popovicĭ, învĕțător Zagon; 10) George Șerban, econ. Zagon; 11) Alexe Negoescu, paroch Zagon; 12) Olariu Oprea, învĕțător Mărtănuș; 13) Constantin Cioflec, cant. Arpătac; 14) Alexandru Brănduș, econom Arpătac; 15) Ion Brănduș, econom Arpătac; 16) Achim Ciucășel, econ. Arpătac; 17) George Ciucășel, econom Arpătac; 18) Ión Sibian, învĕțător Arpătac; 19) Nicolae Nema, stud. Arpătac; 20) Ilie Nema, econom și cârciumar Arpătac; 21) Ión Nema, croitor și econom Arpătac; 22) George Axente jun., croitor Arpătac; 23) George Axente sen., cojocar Arpătac; 24) Alexan. Bucșa, învĕț. Heghig; 25) vĕd. Flórea N. Furtună Covasna; 26) vĕd. Susana M. Basarab; 27) vĕd. Flórea I. Nițu; 28) Nicolae Dobros, învĕțător; 29) Radu Husaru, croitor; 30) Constantin N. Furtună, econom; 31) Ión Cojan, econom; 32) Nicolae Furtună, econom; 33) G. I. Muntean, econom; 34) Ión Vl. Brașovean, econom; 35) Oprea Lazar, econom; 36) Nicolae Lazăr, econom; 37) G. P. Manea, econom; 38) Petru Bârla, econ.; 39) Teodor Costea, econom; 40) Ión Alexe Brașovean, comerciant; 41) Ión Lazăr, econ.; 42) George Furtuna, paroch; 43) G. Muntean Gologan; 44) Nicolae Neguț, econ. 45) Ión Bârlă, econ.; 46) George Manole, econ.; 47) Nicolae Cosneanu Sprîncénă, econ.; 48) Nicolae Jurubiță, econ.; 49) Ión Dutu Sorescu, econ.; 50) George Papuc Gătej, econ.; 51) I. G. Furtună, econom; — toțĭ din Covasna — au contribui câte *2 corone.*

Décă adunăm sumele acestea, vedem, că s'au înscris 11 membri ordinarĭ, dintre carĭ 10 inșĭ au plătit taxa acum, ér părintele Dionisiu Nistor din Arpătac o trimise deja la On. cassă centrală, a presentat însĕ cuitanța; precum și 51 membri ajutătorĭ, (nu 52, după cum din eróre s'a fost dis în nrul trecut) cu câte 2 și mai multe corone, așa, că în total de present despărțĕmêntul Treiscaune-Ciuc numĕră 62 membrii, solvind o taxă de *207 corone.*

Comitetul s'a constituit în modul următor: Director On. D-n protopop D. *Coltofeanu.* Membrii în comitet: Spiridon *Damian*, protopop onorar (Brețcu); Nicolau *Bogdan*, profesor (Brașov); Ión G. *Oltean*' paroch (Poiana-Sărată); David *Pop*, diacon și învĕț. (Poiana-Sărată); George *Negoescu*, capelan (Intorsura Buzĕului); George *Furtună*, paroch (Covasna); Alexe *Negoescu*, paroch (Zagon); George *Stefan*, comerciant și econom (Arpătac).

Aprópe toțĭ domnii din comitet sunt ómenĭ tinerĭ și apțĭ pentru angajamentul, ce și-l'au luat, adunarea șĭ-a pus încrederea în dênșii ca în cei mai aleșĭ ai comitatului. Se nu întârdie decĭ a lăsa nemângăiațĭ pe aceia, carĭ îșĭ légă de dênșii speranțe așa de frumóse, și atuncĭ putem spera, că se vor îndulci și însuflețì și vecinii noștri din Ciuc, și vĕdĕnd progres nu vor întârdia a întra și dênșii în sînul despărțĕmêntului nostru; de astă-dată au lipsit cu desĕvêrșire dintre noi. Sperăm, că nu așa vor face la proxima adunare generală.

Un participant.

SCIRILE DILEI.

— 3 (16) Iunie.

Un act frumos de pietate. Suntem informațĭ, că corpul profesoral dela școlele medii și superióre gr. or. române din Brașov, în conferința sa din 26 Maiŭ v. c. a adus, la propunerea d-lui director Virgil Onițiu, un conclus, care suntem convinșĭ, că va fi aprețiat pretutindenĭ după adevĕrata sa valóre. Din prilegiul aniversalului morții regretatului *Valeriu Bologa*, d-l director — atrăgênd atențiunea corpului profesoral asupra faptului, că din incidentul morții acestuia s'au contribuit pentru masa studenților (în loc de cununĭ trecĕtóre) de către amicii și rudenii *peste 2000 corone* întru amintirea sa — a propus, ca din suma acésta de danii pióse corpul profesoral sĕ înființeze un fond special sub numirea *„Fundațiunea Valeriu Bologa pentru masa studenților românĭ din Brașov“*, ale cărei venite se vor folosi pentru masa studenților, ér fundațiunea cu tóte eventualele contribuirĭ viitóre va rĕmâné neatacabilă și va purta pentru tóte timpurile numele aceluia, întru memoria căruia s'au contribuit sumele pióse. Corpul profesoral a decis cu unanimitate în acest sens, ér comisia administrativă a fondului mesei studenților cu diua de 31 Maiŭ v. a înființat noua fundațiune cumpărând scrisurĭ fonciare urbane române de 5% în valóre nominală de 2500 Lei noi, carĭ constitue basa *„Fundațiunii Valeriu Bologa“*.

Liga culturală a ținut congresul ei al 8-lea anual în diua întâiu de Rosalii, sub presidiul d-lui M. Vlădescu, președintele comitetului central. Președintele a espus situațiunea, arătând neajunsurile, de carĭ au avut sĕ sufere Liga și îndemnând la zel și activitate pentru înaintarea scopurilor ei. Din raport s'a constatat, că Liga în anul trecut a încassat 20.000 lei, pe carĭ i-a și cheltuit. In ședința de după amiadĭ s'a făcut alegerea comitetului central. Au votat cu totul 42 de delegațĭ. Membrii aleșĭ ai comitetului central esecutiv ai Ligei culturale s'au întrunit Joi séra în localul Ligei și s'a procedat la constituirea comitetului. Președinte a fost ales d-l V. A. *Urechiă*, vice-președinte d-l Gr. *Stefănescu*, secretarĭ d-nii: P. *Cantilli* și A. D. *Florescu.* Casier d-l St. *Periețeanu-Buzĕu.*

Sâmbăta diminéța, de sĕrbătórea Crăciunului, asistarăm la "Ορθρον în biserica mănăstirii. Pentru liturgiă, Beiul ne trimise trăsura sa, și ne am dus la metropoliă.

Furăm surprinșĭ de mulțimea oștirilor în Țéra românéscă, împărțite tot în regimente. Tot-deodată în acéstă țéră sunt mii de case pentru vêndare de vin, spirit, bere, etc., tot beuturĭ militărescĭ; totușĭ în aceste patru dile n'am vĕdut între ostașĭ beție séu rănire, orĭ ucidere, séu orĭ ce act criminal; din contră, se plimbau sobri și dreptĭ, séu ședeau ca nisce ómenĭ în tóte simțurile. Așa-dér nu e adevĕrat ceea ce dice în țéra nóstră, că creștinii de aicĭ ar fi petrecênd tot în bețiă, risipind în desfrânărĭ liberalitatea unor principĭ, carĭ nu sciu a-șĭ cârmui țĕrile.

Tergoviste. — Curtea.

Curtea Beiului muntenesc e mare și încunjurată de un zid de piatră. La o parte curge rîul. Inăuntru e o prea frumósă biserică, de marĭ dimensiunĭ, la care te sui pe trepte*). Ea cuprinde trei divisiunĭ. Partea esterióră e o arcadă, ce forméză narthica de din afară; apoi întri pe o a doua ușă, în al doilea apartament, unde sunt mormintele Beilor; în fine întri pe o a treia ușă în partea principală a bisericii, care e mare și cu aparență de a fi din vechime. Cupolele sunt înalte, și e provĕdută cu locurĭ séu strane de jur împrejur. In mijlocul curții e un turn de piatră, forte înalt, ce servesce de fanal (*beacon*) pentru césornicul orașului. Gardele de soldațĭ, carĭ séra bat o tobă după modul Haliliei (*of the Khalilia*) la noi, spre a opri séu a împedeca umblărĭ nocturne, sunt numĕróse. Mai e acolo și un fanar mare, care în timpul cât luminéză, nimenĭ nu îndrăsnesce sĕ se misce pe strade. Diminéța érășĭ bat tobele și, stringĕndu-se fanarul, sĕ dă din tunurĭ, așa ca sĕ se audă de toțĭ orășenii, ca semnal pentru circulațiunea poporului. Décă se găsesce vre-unul umblând pe strade în timpul nopții, vai de el, căcĭ străjile de sigur îl omóră! Prin urmare nu e adevĕrat ceea ce dice la noi, că creștinii de aicĭ nu sciu sĕ se cârmuiéscă și că nu au poliție regulată.

Tronul Beiului în biserică e înalt și poleit cu aur. Din dosul lui sunt scărĭ, ce conduc la un loc secret, unde stă Dómna, însoțită de dame învĕlate. De aicĭ e o trecĕtóre la camera de consiliu a Beiului, și încă alte multe suirĭ și pogorîrĭ îșĭ au punctul lor de plecare tot aicĭ. Dela locul unde sunt mormintele Beilor, de asemenea o trecere, ce conduce la acest loc. De-asupre e un balcon, ce servă de observator, de unde Duminecile și în alte sĕrbătorĭ obligătóre, Beiul obicĭnuia sĕ se uite în jos asupra oștirii și poporului celui sĕrac, căruia îi arunca din când în când banĭ, rîdĕnd de bătăile și trântele, ce îșĭ dădeau, grămădindu se la monetă. El mai avea următorul obiceiŭ: când venea jos la biserică, spre a-se ruga, totdéuna steteau soldațĭ la ușe cu arme, și afară de boierii sĕi nimenĭ nu putea întra séu sta pe aprópe de densul. E de observat, că în Moldova și Țéra românéscă, obiceiul vechiŭ nu permite nimĕnui, și nicĭ ar cuteza cine-va, sĕ sigileze o scrisóre cu céră roșie; acésta fiind prerogativa numai a Beilor; ceilalțĭ sigiléză cu céră verde.

Acum patriarchul făcù liturghia înaintea unei marĭ adunărĭ; dér Beiul, fiind bĕtrân, nu avù putere sĕ stea dela început până la sfêrșit. El obicĭnuia a se pogorî la Ἄξιον ἐστιν, precedat de Postelnicul cel cu toiag de argint. In dosul tronului stătea Spătarul, încins cu sabia sa, și ținênd într'o mână buzduganul, ér în cealaltă calpacul Beiului, căcĭ Beii muntenescĭ obicĭnuiau sĕ stea, dela începutul până la sfêrșitul rugei, cu capetele descoperite, precum și înaintea unui Metropolit orĭ Patriarch. Numai Vasilie-Beu abia îșĭ ridica calpacul. La *Κανονικόν*, Beiul se coborî sĕ sărute icónele, și după liturghiă Patriarchul îi presentă *ἀντίδωρα*, (darurĭ), precum și la toțĭ boerii. Apoi am eșit sĕ ne rugăm pentru Dómna, care murise de curênd și era înmormêntată în cimitirul Beilor, menționat mai sus. Intorcĕndu-ne, ne-am rugat asupra tavei cu colivă regală, și toțĭ cei de față au luat din ea, precum și dintr'un frumos cozonac. Apoi Patriarchul dete binecuvêntarea sa Beiului, care îndată suì scara. Curênd după aceea Patriarchul eși îmbrăcat cu mantia, însoțit de Mitropolitul local, și urmărițĭ de ceilalțĭ clericĭ, spre a aștepta ivirea Beiului în balconul cel înalt. Patriarchul îl binecuvêntă ca și mai înainte, când aruncă banĭ, după obiceiŭ, la soldațĭ și la săracĭ. Apoi furăm conduși sus, pe scările bisericii, la banchet, în apartamentele Beiului. Cu acéstă ocasiune, boerii cei marĭ de ser-

---

*) Edificată de Petru Cercel în 1583. Aicĭ e înmormêntată dómna Elena, soția lui Mateiŭ Basarab. Biserica fù reînoită în 1693 de Constantin Brancoveanu. Vedĭ inscripția reprodusă de G. Muscelean, în Monumentele Strĕbunilor, I. p. 79.

Membrii d-nii: M. *Vlădescu*, *Valerian-Urseanu* Aurel C. *Popovicĭ*, N. *Zlotescu.* Censorĭ d-nii: G. *Adamescu. Anton Vanicu*, C. *Rădulescu-Motru.*

Deputatul Schneider în Bucurescĭ. Cetim în „Timpul“: D. Schneider deputat în Reichsrath (de partida lui Lueger) a venit în Bucurescĭ pentru a studia esportul nostru de vite şi de carne prôspĕtă în Viena şi pentru a se ocupa cu esportul materiilor nóstre prime necesare unor marĭ stabilimente industriale din Viena. Décă d-l Schneider va isbuti în stăruinţele sale, va decurge de aicĭ un mare avênt şi pentru crescerea vitelor la noi. D. Schneider e animat de cele mai bune sentimente faţă de Românĭ, dovedind acésta prin diferite discursurĭ ţinute în Reichsrath. D-sa e secretar general al sindicatului breslaşilor din Viena, preşedinte al sindicatului mecanicilor şi şeful unui mare stabiliment mecanic. D. Schneider a fost primit până acum de d-niĭ miniştri general Manu, Take Ionescu, Ion Lahovari şi dr. Istrati. D-sa va mai sta câte-va ḑile în Bucurescĭ.

Preşedintele Loubet în pavilionul român. Se telegrafiază din Paris, că d-l Loubet, presidentul republicei, a visitat alaltăerĭ pavilionul român dela esposiţiă. D-l Loubet a fost primit de către d-l D. Ollănescu, comisarul general al României, de către d-l Gr. Ghica, ministrul României la Paris şi de către membrii comisariatului român. Preşedintele republicei a visitat cu de-amĕnuntul instalaţia pavilionului român, rĕmânênd pe deplin satisfăcut.

Cununia. D-l *Valeriu Rusu*, absolvent de teologiă şi fiiu al d-lui paroch din Şeulia de Câmpia, se va cununa în 24 Iunie n. c. cu d-şóra *Lucreţia Pantea*, fiica d-lui protopop onorar şi paroch al Rîciului de Câmpiă.

Emigrările evreilor din România. Ḑiarul „Adevĕrul“ primesce dela corespondentul sĕu din Iaşĭ telegrama următóre: Aci sosesce scirea din sursă autorisată, că alianţa israelită din Viena a lansat un manifest în care arată, că 200,000 de evrei din România zac în miseriă. Manifestul face apel la caritatea tuturor evreilor pentru a-se colecta banĭ, destinaţĭ ajutorărei evreilor românĭ. Partea principală a fondului, ce se va aduna, va fi consacrată emigrărilor. Alianţa este însĕ de părere, că aceste emigrărĭ sĕ se facă în mod treptat şi sistematic, ér nu cu lipsa de chibzuinţă cu care s'a procedat până acum. Décă recolta va fi rea şi anul acesta şi crisa va persista, se vor mai trimite alte ajutóre, carĭ sĕ activezé emigrarea. In orĭ-ce cas, lucrurile trebue sĕ se facă fără perturbaţiunĭ, căcĭ o emigrare prea pripită este de natură sĕ strice şi celor ce emigréză şi celor ce rĕmân în ţéră. — „Apĕrarea Naţională“ face următórea observare: Din acéstă telegramă se vede, că esposiţia vie, organisată de evreii emigranţĭ pe jos, şĭ-a realisat scopul, aşa cum am prevĕḑut noi. Ei au pus tótă Europa în mişcare şi în special alianţa universală israelită, care a şi lansat un manifest către toţĭ evreii din Europa şi chiar către Europa creştină, prin care se arată, că 200,000 evrei din România sunt în miseriă. Cele ce am publicat în unul din numerile trecute, cu privire la complotul alianţei universale irsaelite în contra României şi pentru discreditarea ei în faţa streinătăţĕi, s'au adeverit acum prin lansarea acestui manifest.

Esamenele de cualificaţiune la institutul preparandial de fete al „surorilor de caritate franciscane“ din Sibiiu s'a ţinut ḑilele acestea, durând cel scripturistic $3^1/_2$ ḑile, ér cel verbal 4 ḑile. Intre cele 28 de fete, carĭ s'au supus la esamen, au fost 'şi 4 Române, anume d-rele Eugenia *Bardosy*, Maria *Muciu*, Cornelia *Muciu* ş Aurelia *Stoica.* Dintre d-rele române trei au fost clasificate cu calcul general *eminent*, ér una cu *fórte bine.*

Espulsarea unui Evreu. Din România a fost espulsat ḑilele aceste agitatorul evreu Friptu. El a părăsit Iaşii, plecând din ţéră pe la Burdujenĭ. Friptu era un jidan îndrăsneţ, care trăia din diverse înşelătorii şi eschrocherii ḑilnice. Jidanii din Iaşĭ au lansat o listă de subscripţiă pentru espulsat. S'au subscris până acum 2000 de lei.

S'a spânzurat „sireacul“. In oraşul Bobova din Galiţia s'a spânzurat ḑilele aceste un tînĕr jidan de 22 anĭ, cu numele Hofstädter, şi anume de supĕrare că şĭ-a perdut perciunii. Durmind „sireacul“ de jidan, o mână „nemilósă“ i-a tăiat podóba dela urechĭ şi acum jidanul, temêndu-se, că mirésă lui nu-l va mai iubi, de nĕcaz s'a spânzurat. — Si-apoi se mai ḑiceţĭ, că jidanul n'are curaj?

Universitate pentru femei. Ţarul a ordonat înfiinţarea unei universităţĭ pentru femei la Moscva cu începere dela 1 Iulie. Acéstă universitate se va numi „Cursurĭ superióre pentru femei“ şi va fi administrată ca şi şcóla similară din Petersburg.

Scaunul de aur al Negrilor. Rescóla Asanţilor, care duréză deja de trei lunĭ, se întinde mereu. De mai multe sĕptĕmânĭ guvernatorul engles Hodgson cu soţia sa sunt închişĭ în Capitala Kumassi şi s'a spus că a capitulat în urma unei lupte. Scirea nu s'a adeverit, dér colóna trimisă în ajutorul lui a suferit o înfrângere şi s'a retras. Asanţii sunt un popor rĕsboinic. In 1874 lordul Wolseley a cuprins Kumassi şi a ars palatul. Motivul rĕscólei este că guvernatorul a scos din oraş „scaunul de aur“, care e un paladiu al Negrilor, carĭ cred că de esistenţa acestui scaun e legată esistenţa ţĕrei lor.

Ca premii pentru şcolarĭ în genere, mai ales însĕ pentru elevĭ ai şcólelor medii, este unul dintre cele mai potrivite preţiosul op „*Caractere morale*“ de d-l Ioan *Popea.* Poveţele numĕróse şi esemplele cât se póte de instructive şi mişcătóre nu pot sĕ contribue, decât la întărirea caracterului tinerimei. Atragem atenţiunea celor interesaţĭ asupra acestui op potrivit de premii. Costă 1 fl. 25 cr. (cu posta 1 fl. 30 cr.) Se póte procura dela Tip. „A. Mureşianu“, Braşov..

Tinerimea română din Bistriţă învită la concertul împreunat cu dans, ce se va da Duminecă în 24 Iunie n. c. în sala cea mare dela „Gewerbeverein“. Inceputul precis la 8 óre sera. Intrarea: Persónă singuratică 2 cor. Familie 5 cor. La 3 óre d. a. se va ţiné în acelaşĭ local adunarea cercuală a despărţĕmêntului Bistriţa al „Asociaţiunei pentru lit. rom. şi cultura poporului român“. Venitul curat se va întrebuinţa pentru înfiinţarea *primei bibliotecĭ poporale* pe teritoriul despărţĕmêntului. Damele sunt rugate a se presenta în toaletă simplă, séu în costum naţional. Program: 1) „Hora dobrogeană“, de N. Popovicĭ, cor mixt. 2) „Rapsodia română“ de C. G. Porumbescu, esecutată la pian de d-ra Eugenia Borgovan. 3) „Doina codrului“ cuvinte de M. Eminescu, musică de R. van Saanen, cântată de d-na Silvia Paşcu. 4) „Dan căpitan de plaiu“ de V. Alnxandri, declam. de Iuliu Mureşan. 5) „Patria rêndunelelor“, duet cântat de d-şórele Eugenia Borgovan şi Veturia Petran. 6) „Marşul cântăreţilor“ de C. G. Porumbescu, cor mixt. După concert urméză dans.

Concerte. Mâne, Dumineсă, începênd dela 4 óre d. a. va cânta la restaurantul „Gambrinus“ musica lui G. Lantoş. — La „Pomul verde“ va concerta Dumineсă séra musica militară.

Programa esamenelor la scólele medii române gr. or. din Braşov la finea anului scol. curent este următórea:

Esamenele de maturitate: Joi, Vinerĭ şi Sâmbătă, în 8, 9, şi 10 Iunie v. va fi esamenul oral de maturitate la gimnasiu. La esamenele de maturitate nu pot asista scolarii; pentru publicul mare ele sunt deschise. — Esamenele private cu scolarii privatiştĭ din şcólele medii se vor ţiné în ḑilele de 12—17 Iunie v., avênd a se presenta şcolarii privatiştĭ în 12 Iunie v. la órele 7 diminéţa în cancelaria direcţiunii şi a depune taxa de esamen.

Esamenele publice de încheiere. *A)* La gimnasiu. Lunĭ, în 26 Iunie v.

Dela $7^1/_2$—8 cl. VII Religiunea cu prof. D. Făgărăşianu; dela 8—$8^1/_2$ cl. VII Elina cu prof. N. Sulică; dela $8^1/_2$—9 cl. VI Româna cu prof. Dr. I. Bunea; dela 9—$9^1/_2$ cl. VI Germâna cu prof. Dr. I. Bunea; dela $9^1/_2$—10 cl. V Matematica cu prof. L. Nastasi; dela 10—$10^1/_2$ cl. V Istoria naturală cu prof. Ip. Ilasievicĭ; dela $10^1/_2$—11 cl. IV Istoria cu prof. Dr. Ios. Blaga; dela 11—$11^1/_2$ cl. IV Româna cu prof. Ax. Banciu; dela $11^1/_2$—12 Declamaţiune, cor vocal.

Dela $2^1/_2$—3 cl. III Aritmetica cu prof. P. Dima; dela 3—$3^1/_2$ cl. III Maghiara cu prof. Ax. Banciu; dela $3^1/_2$—4 cl. II Latina cu prof. N. Sulică; dela 4—$4^1/_2$ cl. II Geografia cu prof. D. Lupan; $4^1/_2$—5 cl. I Latina cu prof. Dr. Ios. Blaga; 5—$5^1/_2$ cl. I Geometria cu prof. Pav. Percea.

B) La şcóla reală. Marţĭ în 27 Iunie v.

Dela $7^1/_2$—8 cl. IV reală Francesa cu prof. Dr. C. Lacea; 8—$8^1/_2$ cl. IV reală Maghiara cu prof. N. Bogdan; dela $8^1/_2$—9 cl. III reală Istoria cu prof. G. Vătăşan; dela 9—$9^1/_2$ cl. III reală Geometria cu prof. P. Percea; dela $9^1/_2$—10 cl. II reală Româna cu prof. N. Bogdan; dela 10—$10^1/_2$ cl. II reală Germâna cu prof. Dr. C. Lacea; dela $10^1/_2$—11 cl. I reală Religia cu prof. Dr. St. Stinghe; dela 11—$11^1/_2$ cl. I reală Geografia cu prof. D. Lupan.

Notă. — Esamenele se ţin în sala festivă a gimnasiului. Scolarul, care va absenta dela esamen, nu se va promova, ci va avé sĕ facă esamen supletor în Septemvre a. c.

Sâmbătă în 24 Iunie v. după amiaḑĭ la 6 óre se va ţiné esamenul public din gimnastică în curtea de gimnastică.

Joi în 29 Iunie v. după serviciul divin la care vor participa toţĭ scolarii, se va încheia în mod solemn anul scolar 1899/900, distribuindu-se premiile în sala cea mare a institutului.

La încheirea anului şcolar, în 29 Iunie, fie-care şcolar va primi testimoniu şcol. şi un esemplar din Anuarul şcólei. Şcolarii absenţĭ nu vor primi anuarul scólei.

La esamenele acestea precum şi la festivitatea de încheiere a anului scolar se învită cu tótă stima părinţii, amicii şi binevoitorii acestor şcóle.

Braşov, în 27 Maiŭ v. 1900.

Direcţiunea.

Adunare învĕţătorescă în Parva.

O comună harnică.

Năsĕud, 12 Iunie n. 1900.

On. D-le Redactor! După cum şi D-Vóstrĕ aţĭ binevoit a publica la timp, erĭ, 11 Iunie, a 2-a ḑi de Rusalii, s'a ţinut în comuna Parva, districtul Năsĕudului, adunarea învĕţătorescă a reuniunei „Mariana“, filiala Năsĕudului.

Comuna grăniţerescă Parva, mică şi retrasă între munţĭ, ai cărora piscurĭ, până vara târḑiu, sunt albĭ de zăpadă, s'a ară-

---

viciŭ se îmbrăcară în regalele lor vestminte de onóre, fiind acesta obiceiul de Curte la sĕrbătorile marĭ, şi în aceea ḑi steteră şi serviră la masă dela început până la sfêrşit. Acésta se întêmplă regulat la sĕrbătorile de Crăciun, Anul-Nou, Bobotéză şi la Pascĭ; dér de a doua ḑi boerii prânzesc cu Beiul şi alţii servesc după regula de peste an. De câte-orĭ se aduceau farfuriile cu mâncare din bucătăriă în refectoriu, băteau tobele, sunau trîmbiţele, şi se auḑia pătrunḑĕtorul sunet al fluerilor. De câte-orĭ bea Beiul, sunau érăşĭ trêmbiţele şi se descărcau trei tunurĭ, de se cutremura pămêntul. Aşa a mers până séra. Beiul şedea cu capul gol şi închina adesea cu pahare marĭ de câte o oca de vin. Mai întâiŭ s'a închinat trei cupe în onórea sĕrbătorii, apoi alte trei în onórea Patriarchului, pe urmă ér şi ér şi ér în numele Beiului. Nimenĭ nu puté scăpa sĕ nu bea, sub nicĭ un cuvênt, şi toţĭ cei admişĭ la masa domnéscă erau deprinşĭ cu acest obiceiŭ de a tot bea până se aducea lumînările, ceea-ce era un semn de plecare; mai înainte de a pleca însĕ, se obicĭnuise ca Beiul sĕ distribue vestmintele de onóre la capii clerului şi la egumenii mânăstirilor domnescĭ, carĭ erau primiţĭ la banchetele domnescĭ. Mai întâiŭ Patriarchului, ce se întêmpla sĕ fiă de faţă, i-se dedea un vestmênt de catifea; tot aşa se dedea Mitropolitului local, care şede la masa Beiului în tóte ḑilele, căcĭ nimenĭ altul, decât el, nu binecuvêntéză bucatele domnescĭ; ceilalţĭ capĭ ai mânăstirilor primiau vestminte de satin de diferite preţurĭ; la preoţii de rênd şi nouĕ diaconilor, ni-se distribuia vestminte de mătase de Chios. Pentru restul clerului, călugărĭ şi sĕracĭ, se punea o masă întinsă separată şi la finele ospăţului li-se distribuiau banĭ de argint, învĕliţĭ în basmale. Astfel era regula ceremoniei în fiă-care sĕrbătóre dominicală.

Sub Mitropolitul Ţérii-Românescĭ sunt doi episcopĭ: acel de Buzĕu, menţionat mai sus, şi acel de Râmnic. Ţéra-Românéscă cuprinde la 400 de mănăstirĭ, zidite cu măestriă din piatră, ai caror capĭ împreună cu episcopii obicĭnuesc sĕ vie înaintea sĕrbătórei Crăciunului, aducênd Beiului nisce darurĭ: animale, vin, rodurĭ etc., şi dorindu-i bucurie de sĕrbătóre. Ei rĕmân până după Bobotéză, trăind la mesele, ce le dă Beiul şi din ofertele lui; apoi plécă acasă. Tot aşa se face la Pascĭ şi în Joia Inălţării, biserica mitropolitană fiind dedicată sub acest nume, precum vom arăta mai la vale.

Sĕ scurtăm povestirea nóstră. Séra ne întórserăm în trăsură la mănăstire, cu un şir de seimenĭ, dărăbanĭ, înainte şi în urmă, armaţĭ cu lăncĭ, spade etc. In jurul trăsurii mergeau pionerii Beiului, cântăreţii domnescĭ cu elevii lor, copii de casă, carĭ cântară şi sunară dela palat până la mănăstire. După-ce toţĭ căpătară câte un dar, ca de obiceiŭ, şi după-ce seimenii îşĭ descărcară puscile, se retraseră.

E de observat, că în aceste douĕ ţĕrĭ, Moldova şi Ţéra-Românéscă, în ajunul Anului-Nou, toţĭ boerii în serviciu, guvernatorii, pârcălabii séu subaşii, şi toţĭ ofiterii divanului de tóte gradele, se presintă la Beiu şi depun înaintea lui insigniile demnităţii lor, fiă o spadă, un buzdugan, un toiag de argint, un hanger de argint, séu orĭ-ce altă armă, apoi se retrag. Nóptea, Beiul le trimite la fiă-care, séu o confirmaţiune séu o dimisie; cel înaintat în boerie, primesce insigniile cu un vestmênt de onóre, precum de asemenea şi acela ce îşĭ păstréză postul sĕu de mai înainte; ér persóna pe care Beiul voesce a o depărta, nu primesce nicĭ un mesagiu, ceea-ce egaléză cu o dimisie. In cursul anului nu se face nicĭ o înaintare în slujbe, şi nicĭ o degradare, afară numai la sĕrbătórea Anului-Nou (1 Ianuarie), în prima ḑi a anului. Atuncĭ fórte de diminéţă, toţĭ asistă în biserică, după obiceiul comun la *Ὄρθρον*, de acolo merg sĕ felicite pe Beiu de sĕrbătóre, şi sĕ-i sărute mâna dréptă. După liturghie, ei servesc la masa domnéscă până séra, îmbrăcaţĭ în hainele lor de onóre: a doua ḑi, se aşeḑă cu beiul la banchet, şi servesc alţii, cei puşĭ la serviciŭ în tóte ḑilele de peste an. Tot atuncĭ boerii trimit Beiului darurĭ, fiă-care după trépta boeriei sale. Domna de asemenea acordă haine de onóre nevestelor şi fetelor de boierĭ, carĭ şi ele la rêndul lor fac presente Dómnei.

Cu ocasiunea sĕrbătorii Circumcisiunii, Patriarchul servi pentru Beiu liturghia *τοῦ βασιλέος*, după care amêndoi s'au suit în camera de banchet, unde se adunaseră mai mulţĭ chiar ca la ḑiua Crăciunului. Pe lângă deşertarea cupelor celor pline, descărcarea tunurilor şi ascuţitul sunet al instrumentelor musicale, se mai făcŭ spre séră distribuire de haine.

După aceea ne întórserăm în trăsură la mănăstirea nóstră, urmaţĭ de seimenĭ, dărăbanĭ, pionerĭ şi cântăreţĭ, carĭ îşĭ luară plata după obiceiŭ şi se duseră.

(Va urma.)

tat erĭ óreşĭ-cum mare, impunĕtóre prin primirea strălucită, vrednică de tótă lauda, ce a făcut învĕţătorimei nóstre, ce venia pentru prima-óră în reuniune în acéstă depărtată comună din munţi.

La $7^1/_2$ óre dimineţa, favorisaţĭ şi de un timp frumos, a sosit învĕţătorimea, într'un lanţ de trăsurĭ, în comuna Parva, ai căreia locuitorĭ, îmbrăcaţĭ în haină de sĕrbătóre, aşteptau nerăbdătorĭ sosirea mult aşţeptaţilor sĕi óspeţĭ.

Poporenii, carĭ din copilăria lor nu vĕḑuse atâta „domnărie" în satul lor, s'au şi achitat în mod demn, astfel, că onórea făcută învĕţătorimei române, adunată în satul lor, s'a resfrânt în prima liniă chiar asupra lor.

Din mijlocul comunei până la şcólă, dela şcólă păn' la biserică, am mers printr'un aleiŭ de arborĭ aşeḑaţĭ anume din acest incident sĕrbătoresc pe ambe laturile drumului, imprejurare, care încă dela început ne-a impresionat atât de plăcut.

La 8 óre, conform programei anunţate, s'a început serviciul divin prin parochul local, veteranul preot Ioan Sângeorzan, care, — cas de altcum fórte rar, — împlinesce tocmai al 50-lea an al preoţiei sale. La sfîrşitul serviciului divin ne-am retras către şcólă în corpore, în frunte cu octogenarul preot, în mijlocul poporului înşirat pe amêndouĕ laturile drumului şi în sunetul a trei salve de puscĭ trase la comandă de către 25 flăcăi din sat, totatâţia fii de grăniţerĭ, voinicĭ de munte, comandaţĭ de poporanul Victor Rusŭ, cu medalia pe piept, fost sergent în armată, ér acéstă fericită împrejurare involuntar îmĭ aducea în minte pe bravul sergent din poesia lui V. Alexandri, pe „Sergentul" dela Văslui....

La $9^1/_2$ óre s'a început esamenul sub presidenţia Stim. D-n Ignaţiu Seni, învĕţător la şcóla fundaţională din Năsĕud şi preşedinte al filialei, însărcinat fiind la acésta din partea Rvdss. D-n Vicariu Dr. Ioan Popŭ, inspector suprem al şcólelor nóstre confesionale.

In decursul esamenului s'au tractat lecţiunĭ practice prin învĕţătorii Georgiu Ciocârlă şi Octavian Doci, carĭ au preles cu o deosebită măiestriă dăscălescă, dovedind şi cu acéstă ocasiune, că sunt conscienţioşĭ şi harnicĭ învĕţătorĭ.

Esamenul, la care a luat parte o mulţime de popor, apoi întreg senatul şcolastic în frunte cu vrednicul paroch al comunei, în general a succes peste aşteptare, ceeace face cinste tinĕrului învĕţător Georgiu *Ciocârlă*, care într'un timp relativ scurt, prin silinţă şi strădanie continuă, se silesce a ridica tot mai sus nimbul şcólei sale.

După finirea esamenului, s'a început şedinţa reuniunei filiale, sub conducerea vrednicului ei preşedinte Ignaţiu *Seni*, care cu mult zel şi cu o tactică deosebită, caracteristică persónei sale, conduce mereu înainte, pe calea propăşirii, destinele scumpei nóstre reuniunĭ.

Ca loc al viitórei adunărĭ s'a hotărît comuna Mititei, ér procedêndu-se la alegerea biroului, s'au reales prin aclamaţiune şi cu unanimitate: de preşedinte Ignaţiu Seni, ér de secretar Macedon Linul, ambii învĕţătorĭ la şcóla normală din Năsĕud. In urmă, la óra 1 d. a. preşedintele închide şedinţa prin o căldurósă vorbire, plină de sfaturĭ şi învĕţăturĭ la adresa poporului şi a învĕţătorimei.

După acésta s'a făcut o mică escursiune la fântâna cu apă minerală, la „borcut", apoi la baia de caulin, amêndouĕ în vecinătate, la marginea din sus a satului.

La $1^1/_2$ óre s'a început banchetul sĕu, mai potrivit ḑis, prânḑul, de altcum de către toţĭ cu mult dor aşteptat...

Buna disposiţiă, veselia, se cetia pe feţele tuturora, după o muncă atât de intensivă, după o ḑi atât de bine petrecută în lucrurĭ bune şi folositóre. Musica de ţiganĭ, ce ne sta la disposiţiă, trăgênd mereu din arcuş, contribuia şi ea la mărirea veseliei generale.

Sfîrşindu-se şi prânḑul, pe la órele 5 d. a. ne-am depărtat cu toţii în aceiaşĭ ordine, în care am şi mers, de comuna Parva şi bravul ei popor, ducênd cu noi amintirea unei ḑile plăcute, ce neştérsă va rĕmâné în sufletele nóstre. **L.**

Din Homorod.

— 12 Iunie 1900.

În 3 l. c. s'a ţinut esamenul de vară în comuna nóstră Homorod sub presidiul Rvdss. D-n Vicariu Iacob Macaveiu. Rĕspunsurile elevilor din tóte despărţĕmintele au fost fórte mulţămitóre, pentru care s'a adus mulţămită zelosului învĕţător Ioan Ciotloş.

După esamen s'a ţinut şedinţa cu membrii ambelor corporaţiunĭ, bisericéscă şi şcolară, tot sub presidiul Rvdss., şi anume referitor la mica repartiţiune pe popor de 100 fl., de-óre-ce 200 fl. sunt din cassă. In acea şedinţă Rvdss. D-n Vicar pentru multele plângerĭ asupra clopotarului şi inspectorul Avram Şionca şi după-ce s'a constatat purtarea lui necuviinciósă şi indiferentă, fŭ suspendat şi înlocuit cu fostul clopotar Georgiu Naghiu, om onest, care a şi depus la moment jurămêntul de cassar al şcólei etc.

Acésta o aduc cu plăcere la cunoscinţa publicului. Trebue însĕ cu durere sĕ împărtăşesc şi aceea, că încurênd după acestea în nóptea de 6 Iunie a isbucnit un foc teribil în şura parochială ardênd bietului paroch ambele carĕ, tóte uneltele economice, plug, telegĭ etc. De-odată arse cantorului şura, lui Ioan Naghiu, asemenea vecin al curţii parochiale, şura, un bivol şi mai mulţĭ rîmătorĭ; a mai ars o şură a lui G. Pora, va sĕ ḑică 4 şurĭ, şi a fost noroc, că n'a fost vênt, că ardeau edificiile tuturor Românilor. **Un poporan.**

Convocare.

„Fondul pentru înfiinţarea unei şcóle române de fetiţe în Cluşiŭ", îşĭ va ţiné adunarea generală ordinară în 23 Iunie n. la órele 2 p. m. în localitatea şcólei g. cat. din Cluşiŭ (strada Iokai nr. 6).

Obiectele adunării vor fi: 1) Deschiderea adunării prin preşedintele; 2) Raportul comitetului despre starea fondului de pe anul 1892 până în present şi esaminarea raţiocinului pecuniar de pe anul 1899. 3) Intregirea şi respective înoirea comitetului în sensul § 8 lit. a, din statute 4) Eventuale propunerĭ.

La acéstă adunare se învită toţĭ membrii şi toţĭ sprijinitorii fondului cu acea observare, că domnii, carĭ voesc se aibă vot decisiv în adunare, sĕ binevoéscă a-şĭ solvi taxele.

Din şedinţa comitetului ţinută în 26 Maiŭ 1900.

V. Hossu, preşedinte. — *Stefan Roşian*, notarul fondului.

Literatură.

Din **„*Istoria legii noue*"**, valorósa scriere a d-lui canonic din Blaşiŭ *Dr. Victor Szmigelski*, au apărut în Tipografia Seminariului archidiecesan din Blaşiŭ ambele tomurĭ. *Tomul I* tractéză *Tinereţele lui Isus* şi *Isus ca profet.* Partea întâiŭ începe cu „Ḑilele lui Irod", apoi „originea, pruncia şi logodirea Mariei", „Prevestirea nascerei Inainte mergĕtorului"; „Buna vestire"; „Nascerea Inainte mergĕtorului" etc. etc.—In partea a doua se află următórele capitole principale: „Dela începutul activităţii publice a lui Isus până la sĕrbătórea cea dintâiŭ a Pascilor"; „Dela cea dintâiŭ până la a doua sĕrbătóre a Pascilor"; „Dela a doua până la a treia sĕrbătóre a Pascilor"; „Dela a treia până la a patra sĕrbătóre a Pascilor". — *Tomul II* e împărţit în următórele 6 părţĭ: „Cina cea de Taină"; „Testamentul lui Mesia"; „Getsemani"; „Osândirea lui Isus"; „Calea Crucii" şi „Golgotha", fiind fie-care parte împărţită în numeroşi paragrafĭ. Opul are format mare; tomul I conţine 400 pag. şi costă 2 fl. (pentru România 4 lei 40 b.), ér tom II 320 pag. şi costă 1 fl. 70 cr. (porto câte 10 cr. de fiă-care tom; e recomandabil a se adauge încă 10 cr. pentru recomandare.) Acest op, bine scris, într'o limbă plăcută şi uşóră, este o adevĕrată podóbă pentru literatura nóstră bisericéscă şi e de valóre nepeţuită nu numai pentru cler, ci pentru toţi bărbaţii iubitorĭ de sciinţă şi pe lângă aceea, mai e şi fórte eftin în asĕmĕnare cu mărimea. — Se póte procura şi dela Tipografia *„A. Mureşianu"*, Braşov.

Necrolog.

Dionisiu Vajda, proprietar în Alpret şi fost membru al comitetului partidului nostru naţional, fŭ înmormêntat în 7 Iunie n., luând parte un public numĕros chiar şi din depărtărĭ. Intre cununile pe sicriu, era şi una din partea comitetului naţional. Era representată şi tinerimea nóstră universitară din Cluşiŭ prin trei tinerĭ. Inmormêntarea s'a făcut prin d-l canonic Ioan Georgiu din Gherla, asistat de 10 preoţĭ şi doi diaconĭ Predica a ţinut'o preotul G. *Domide*, ér după dênsul a vorbit d-l George *Pop de Băseştĭ* în numele sĕu şi al celor ce au luptat împreună cu rĕposatul.

*

Sebastian Coşbuc, tatăl distinsului nostru poet şi scriitor *George Coşbuc*, a rĕposat în 7 Iunie n. la etatea de 82 anĭ. El a fost preot în comuna Hordru de lângă Năsĕud şi s'a distins întot-déuna ca un bărbat vrednic şi cu sinceră tragere de inimă pentru poporul de sub păstorirea sa. -Inmormêntarea i-s'a sĕvîrşit în 9 Iunie n. cu tóte onorurile cuvenite, pontificând d-l vicar dela Năsĕud, Dr. Ioan Pop însoţit de 11 preoţĭ, ér cântările le esecutară 16 studenţĭ dela gimnasiul din Năsĕud. D-sa a ţinut la finea prohodului un discurs mişcător. A mai vorbit şi preotul tinĕr Iacob Pop, fiind peste tot înmormêntarea din cele mai onoratóre pentru memoria decedatului.

*

Ioan Rişca, mechanic erarial, a rĕposat în 1 Iunie, înmormênta rea 'i s'a făcut Dumineca în 3 Iunie n. în Uióra de Murĕş. Pe defunctul îl deplânge neconsolata-i soţiă Elena Rişca n. Furnea, Ioan şi Emil ca fiĭ, Atanasiu şi Anica Furnea ca părinţĭ, Amalia, Maria, Iosefa, Anica şi Valeria ca surorĭ.

Industria lăptăriilor.

D-l Ion *Kalinderu* a adresat o nouă circulară către agenţii de pe Domeniile Corónei, în care vorbesce despre fabricaţiunea lăptăriilor. Reproducem şi noi din acéstă circulară următórele părţĭ:

Produsele laptelui au o valóre mare, bună-óră caşcavalul a cărui consumaţiune e atât de întinsă, este un produs sanitar, a cărui însemnătate pentru hrănirea poporului a fost şi este nespus de mare, de-óre-ce întrunesce douĕ condiţiunĭ esenţiale pentru a fi atât de popular, eftinătate ca preţ unită cu o mare valóre nutritivă. Strămoşii noştri Romanĭ, aşa de pricepuţĭ în ale economiei casnice, l'au numit caseus (cibus) dela cuvêntul casa, ca fiind un aliment al familiilor sĕrace. El este însĕ un aliment plăcut pentru tóte clasele sociale, căcĭ a fost şi este încă servit pe masa bogatului ca şi pe aceea a sĕracului.

Fabricarea brânzei constitue o însemnată industrie în Elveţia şi renumele ei este atât de mare, încât se esportéză în lumea întrégă.

O altă ţéră, Belgia, destul de mică, al cărei pămênt agricol este fórte restrîns, din causa enormei desvoltărĭ a industriei, se îndeletnicesce cu stăruinţă şi multă isbândă cu industriile derivatelor de lapte.

Începênd însĕ sĕ se simtă efectele concurenţei Olandei, Danemarcei, Franciei, Elveţiei, Belgia pentru a susţiné lupta cu rivalele sale şi a-şĭ păstra rangul pe pieţele lumei, a fost nevoită sĕ-şĭ îmbunĕtăţéscă mijlócele de fabricaţiune desvoltând tot-odată pe cele de producţiune.

Producerea laptelui e împărţită în Belgia între mai multe mii de proprietarĭ şi de arendaşĭ, carĭ fiind despărţiţĭ între sine, n'ar fi putut sĕ cumpere aparatele moderne de prelucrare a laptelui, nicĭ sĕ-şĭ facă fiă-care clădirile speciale necesare. In faţa concurenţei strĕine s'a făcut o mare mişcare pentru a uni pe toţĭ producĕtorii mici în societăţĭ cooperative. Aceste societăţĭ, lucrând cu puterĭ unite, au putut sĕ-şi procure mijlócele cele mai perfecţionate de producţiune şi sĕ pună în capul lucrărilor specialiştĭ renumiţĭ pentru conducerea afacerilor. In acelaşĭ timp s'au creat, cum am constatat noi înşine la esposiţia dela Bruxella din 1897, şcolĭ de lăptărie, şcolĭ, care au dat ródele aşteptate, de-óre-ce învĕţând producĕtorii metódele cele mai bune pentru transformarea laptelui în unt şi brânză, a luat avênt înse-şĭ producţiunea.

In general vorbind, estragerea smântânei din lapte s'a perfecţionat fórte mult. Astfel, în loc de a lăsa laptele sĕ stea multe ḑile în vase, se varsă picătură cu picătură într'un vas, care se învîrteşce cu iuţélă fórte mare. Smântâna se desparte în chipul acesta îndată de laptele bătut, care în loc sĕ se acréscă, rĕmâne dulce ca brânza de Brie, fiind chiar întrebuinţat la fabricarea Camembertului şi altor brâzeturĭ fine, astfel cum se practică şi la lăptăria nóstră dela Periş, care pe cât sciţĭ este o instalaţiă cu totul modernă.

Fabricaţiunea caşcavalului bun cere o atenţiune neîntreruptă şi un local ferit de raḑele sórelui şi chiar puţin umed. Pivniţa, în care se depun produsele spre păstrare, trebue sĕ aibă ferestruiele astupate, ér temperatura ei trebue sĕ se menţie neschimbată între 10 şi 20 grade. De aceea este şi natural, că nu póte fi fabricat decât în instalaţiunĭ perfecţionate, carĭ cer capitalurĭ mai marĭ, pe carĭ nu le pot suporta micii proprietarĭ, dér le pot, déca se unesc mai mulţĭ într'o societate.

N'ajunge însĕ numai sĕ se fabrice caşcavalurĭ şi brânzeturĭ bune; trebue îngrijit şi de desfacerea lor, trebue sĕ li-se creeze drumurĭ spre ţĕrile, ce au nevoiă de aceste produse. De aceea Belgia pentru a desvolta şi mai mult producţiunea faţă de avêntul luat de esport a primit în şcolile sale de lăptăriă multe fete micĭ, care au învĕţat metódele cele mai îngrijite şi cele mai practice ale fabricaţiunei untului şi brânzeturilor.

Mĕ întreb, de ce scumpa nóstră Româniă, căreia dorim din tótă inima sĕ ajungă odată Belgia Rĕsăritului, nu caută sĕ mérgă pe acelaşĭ drum? Avantagele firescĭ sunt de partea nóstră, avem un teritoriu cu mult mai mare, decât acel al Belgiei şi un pămênt mult mai bogat. De ce n'am căuta a înfiinţa pe teritoriul nostru lăptării organisate astfel, încât sĕ pótă fi lăptarii model? Turmele de vacĭ sunt numĕróse la noi, cu îngrijire bună, ele pot sĕ ajungă la un venit mare, déca am sci sĕ desfacem cu preţ produsele lor.

Ţĕranii noştri însĕ, carĭ nu prea sunt pĕtrunşĭ de simţul economiei, nu înţeleg şi nicĭ nu vĕd, că dela înmulţirea mijlócelor de producţiă urméză îmbunĕtăţirea situaţiunei lor.

Astfel, ei nu pun deosebită scrupulositate în alegerea vacilor de lapte şi nu prea pórtă grijă de viitórele generaţii căutând ca taurul, părintele viitorului viţel, sĕ fiă bine conformat. Dênşii nu sciu, că forma corpului, diferitele calităţĭ, unele bóle şi chiar unele defecte se transmit de o potrivă dela mamă în fiiu, ca şi dela tată în fiiu.

Alegerea animalelor de prăsilă este decĭ o cestiune fórte grea şi nu se póte forma o rassă bună de vite, decât după mai multe generaţiunĭ, prin o muncă sîrguitóre, prin alegerea continuă a vitelor bune şi prin înlăturarea dela reproducţiă a tuturor acelora, ce nu corĕspund scopurilor ce urmărim.

...Ţĕranii, d-le agent, trebue sĕ fie deplin convinşĭ, că nu e nevoiă sĕ ducă în oraş spre vêndare viţeii cei frumoşĭ şi bine conformaţĭ din pricină, că ar puté căpĕta pe ei un preţ ceva mai mare, ci tocmai aceştia trebue păstraţĭ pentru trebuinţele gospodăriei lor, şi sĕ se desfacă de cei mai piperniciţĭ, căcĭ cei dintâiu crescênd le vor aduce folóse cu mult mai marĭ, decât aceştia din urmă. Trebue decĭ cu orĭ şi ce preţ sĕ inspiraţĭ sătenilor idea, ca sĕ caute, ca animalele din jurul caselor lor sĕ fie cât se póte mai bune, căcĭ făcêndu-se la tóte ocasiile o bună selecţiune, starea rea de lucrurĭ ce domnesce acum va trebuì sĕ se schimbe odată....

Pedépsa corporală în şcóla poporală.

(După *Fr. Wiedemann.*)

(Urmare).

Din ce sĕ constea pedépsa corporală în şcóla poporală?

Aleg ca rĕspuns un cuvênt dintre cele mai prosaice, dér tot-deodată dintre cele mai rĕspicate: din *lovituri* ('Mĭ cugetaiŭ îndată, ce scriseiŭ acest cuvênt înfricoşat, că unul séu altul dela „masa verde“ se va întórce cu orórе într'o parte şi va striga: „O, Dómne-Dumnedeule, audĭ că din „loviturĭ!“ Este acesta un pedagog dela 1880?“)

Ei, şi care sĕ fie *instrumentul de pedepsit?* Acesta este de multe-orĭ *mâna* ta, séu în casurĭ mai grave un *linial*.

Şi carĭ părţĭ ale corpului sĕ sufere pedépsa corporală?

Mânile şi acele părţĭ neesprimabile, peste carĭ lovitura află un loc de tot elastic. Că în părţile din urmă au sĕ se aplice astfel de pedepse numai la băieţĭ, se pricepe de sine.

Aşa-déră mâna póte fi ca instrument pedepsitor. Cu acésta, când e de lipsă, îl plesnesc *uşor* peste degete, séu îi dau o flişcă în palmă, orĭ câte-va palme la dos.

Décă greşéla merită o pedépsă şi mai mare, iau linialul şi-i aplic cu latul lui una séu câte va în palmă. Spre scopul acesta nu se póte întrebuinţa orĭ-ce linial, ci el trebue făcut anume pentru trében acésta, care sĕ nu fie nicĭ prea lat, nicĭ prea lung şi nicĭ prea gros, sĕ aibă muchile tîmpite şi sĕ fie colorat cu negru. Ei, dér se află mulţĭ şcolarĭ şi nu tocmai rar, carĭ tóte aceste pedepse le iau drept nimicurĭ; după ce li li-ai aplicat, se duc ridênd la loc. Invĕţătorul deştept scie el bine cu cine are de-a face. La aceştia loviturile în palmă le dă ceva mai aspru, mai apăsat; séu că apoi le aplică una séu câte-va în partea inesprimabilă. Insĕ tot-déuna ţin acésta *ca pedépsa cea mai mare.*

Orĭ-care dintre astfel de pedepse o fac mai importantă, orĭ în alt cas mai puţin însemnată, decât e în realitate şi o aplic cu o anumită ceremonie. Ea influinţéză mai mult atuncĭ atât asupra celui pedepsit, cât şi asupra celorlalţĭ, carĭ sunt de faţă. *Pregătirea acésta din afară* are óre-care avantagiŭ şi pentru învĕţător; căcĭ până sĕ aplice pedépsa, se mai calméză şi nu póte cădé în primejdia, de a pedepsì în „aprindere“ séu iritaţiune.

Dér óre trebuia într'adevĕr ca sĕ-mĭ mai aduc aminte şi de acésta? Da, pentru aceia, carĭ se tânguesc şi se sparie, când aud de „bătaiă“, eu trebue sĕ ţin pedepsele corporale în şcóla elementară în marginile cele mai restrînse. Simţul de durere trebue negreşit sĕ-l provoc, dér numai într'un grad mărginit. Nu trebue sĕ pedepsescĭ astfel, ca copilul sĕ strige de durere, dér cel puţin sĕ simţă durerea pedepsei trupescĭ şi în acelaşĭ timp sĕ nu lase urme. Décă trecĭ peste aceste granite, lucrezĭ nedrept şi nu eştĭ prietin şi educator al copilului. Pe de altă parte pedépsa corporală trebue sĕ rĕmână strict la una din părţile numite mai sus.

Nicĭ-odată sĕ nu-ţĭ servéscă ca obiect de bătaiă: capul, obrazul, spinarea, picióreie ş. a. Incă la una voiesce sĕ te mai fac atent: *Nueluşa*, ca mijloc pedepsitor în tot casul nu se póte eschide, numai trebue sĕ o aplicĭ cu mai multă precauţiune decât linialul, ca ea sĕ lase urme cât se póte de uşóre, şi care sĕ trécă curênd.

Nu pot încheia capitului despre pedépsa corporală, fără a mai face şi unele observărĭ generale, numesce-le speranţe, dĭ-le profeţirĭ, orĭ botéză-le, décă vrei, barbarism. Ele privesc mai departe, *peste* şcóla poporală şi şcóla peste tot. Timpul mai nou cu emancipaţiunea lui, din tóte punctele de vedere luat, cu concepţiunea lui falsă despre idea de libertate, cu democraţia lui socială, nu póte avé nicĭ o pretensiune de a promova moravurĭ bune şi civilisaţiune solidă. Dimpotrivă mi-se pare, că cultul către sfinţĭ, respectul faţă de autorităţĭ, consideraţiunea şi stima faţă de bĕtrânĭ, interesul pentru binele comun sunt în decadenţă. De unde vin între altele mai ales în oraşe pe stradele publice (înjurăturĭ, scandale ş. a.) atâtea atentate la averea altuia, temniţele înghesuite de făcĕtorĭ de rele, prinsorile pline, numĕrul cel mare de sinuciderĭ?

In faţa tuturor acestor apariţiunĭ triste, conceptul „humanitate“ s'a ridicat la cuvêntul de poruncă a timpului. Humanitatea s'a aşedat în scaunul de judecător, ba adese-orĭ ea s'a împins până la idolatria formală.

Aci, te rog, iubite prietine, sĕ nu mĕ înţelegĭ cum-va pe dos. Eu nu voesc nicĭ-decum prin acestea a eschide umanitatea. Nu voesc, ca un tată de familiă, care în adevĕrata lipsă a răpit peste nópte o cantitate fórte mică de cartofĭ din câmpul unui om bogat, sĕ fie tot aşa de aspru pedepsit, ca şi un hoţ de profesiune. Nu voiesc, ca o fată sĕracă şi nenorocită, care e părăsită şi de tatăl copilului ei şi de Dumnedeu şi de totă lumea, şi care într'o stare de desnădăjduire tinde mâna asupra vieţii copilului ei, sĕ fie tot aşa de strict judecată şi pedepsită, ca şi o haimana, care din desfrâu cu o socotélă rece îşĭ omóră pruncul, ca după aceea, sĕ-şĭ pótă face „liberă“ mendrele pe calea ei criminală. Se află sute de casurĭ şi întêmplărĭ, despre carĭ însa-şĭ vocea poporului este una întru a dice: umanitatea de adĭ nu este la locul ei, mai bine ar întrebuinţa un alt mijloc disciplinar. Ce influinţă are asupra unui om crud, a unui om fără simţ de onóre, a unui vagabund cunoscut de toţĭ, a unui chinuitor rafinat de animale, décă-l închidĭ douĕ-trei dile, séu douĕ-trei sĕptĕmânĭ? Nimic séu fórte puţin. Acésta o constată esperienţa prin mii de casurĭ. Ar fi cu totul alt-ceva (vre-o 10, 20 séu 25); le-ar simţi totuşĭ într'un mod cu mult mai neplăcut. Décă s'ar mai repeta, şĭ-ar băga omul mintea la cap şi urmele simţitóre ale pedepsei ar influinţa cu mult mai mult asupra lui, decât odihna plăcută din celulă.

Când odată siguranţa publică va fi mai ameninţată decât adĭ, când moravurile plebei vor devenì cu mult mai stricate, atuncĭ şi principiile de umanitate vor trebui sĕ fie modificate. Atuncĭ se va vedé bine, că ordinaţiunile cu delăturarea tuturor nuelelor din şcólă şi cu ele ale tuturor pedepselor corporale, nu au fost nicĭ-decum o mĕsură *înţeleptă*. Dér, eu aşa cred, că va venì timpul şi trebue sĕ vină, când se va reda şcólei érăşĭ în mână mult horopsita nuia, şi încă în mod oficios.

Se înţelege de sine, că în viéţa statului şi a şcólei înainte de a se dicta o pedépsă corporală trebue sĕ premérgă o apreţiare întemeiată pe psichologiă din partea judecătorului şi pe basa unor constatărĭ medicale. *Bătaia nu trebue sĕ fie nicĭ-odată şi nicăirĭ un product al unui capriţiu momentan, ci ea până vor mai fi ómenĭ ca ómenĭ pe pămênt, trebue sĕ rĕmână un mijloc educativ pentru şcólă şi popor.*

(Va urma.)

Curs de stupărit şi pomărit.

Cursul de stupărit şi pomărit, ce se va ţinĕ la şcóla comunală fost grăniţeréscă din *Cugir* dela 24 Iunie până în 7 Iulie a. c., are următórea programă:

D u m i n e c ă, 24 I u n i e: Ascultarea serviciului divin; deschiderea cursului prin învĕţ. I. Munteanu; visite pe la familiile fruntaşe. După amedĭ escursiune pe délul „Cetate“.

L u n ĭ 25: Prelegerĭ din stupărit. Fiinţa albinei, speciile, organele albinelor şi funcţiunea lor. Scopul şi folosul stupăritului.

M a r ţ ĭ 26: Coşniţa mobilă cu tóte părţile ei. Avantagiile şi scăderile feluritelor coşniţe, alegerea celei mai bune. Intocmirea stupăriei bune.

M e r c u r ĭ 27: Instrumentele de lipsă la stupărit, modul de întrebuinţare şi alegerea celor mai bune.

J o i 28: Despre fagurĭ în genere. Fagurĭ naturalĭ şi măiestriţĭ. Pregătirea fagurilor măiestriţi, aşedarea lor în cadre şi coşniţe. Avantagiul lor.

V i n e r ĭ 29: Lucrărĭ practice în stupină, precum: egalisarea stupilor, ajutorarea lor în cas de lipsă cu miere şi fagurĭ. Ajutorarea stupilor fără matcă. Inlocuirea matcelor bĕtrâne cu tinere. Impreunarea stupilor, mutarea lor din o coşniţă în alta, şi dintr'un loc într'altul. Curăţenia şi temperatura necesară în stupină şi coşniţă.

S â m b ă t ă 30: Despre roĭ în genere. Roĭ naturalĭ şi măiestriţĭ. Prinderea şi tractarea roilor naturalĭ. Facerea roilor măiestriţi cu matcă şi fără matcă. Avantagiul lor. Impedecarea roirei. Inimicii albinelor şi modul de a-i delătura orĭ stêrpì.

D u m i n e c ă 1 Iulie: După serviciul divin repeţirĭ peste cele percurse până acum.

L u n ĭ 2 Iulie: Prelegerĭ teoretice şi practice din pomărit. Pomăritul din punct de vedere estetic, bun şi folositor. Formarea şi îngrijirea şcólelor de pomĭ. Tóte modurile de altoire şi tractarea altoilor până la desvoltare deplină. Bólele şi inimicii pomilor. Cunóscerea feluritelor soiurĭ de póme şi aclimatisarea lor pentru deosebite ţinuturĭ. Insemnătatea comerciului de póme.

M a r ţ i 3 Iulie: Cultivarea viţei de vie după tóte modurile cunoscute până acum.

M e r c u r ĭ 4 Iulie: Escursiune pe câmp pentru a cunósce deosebitele plante din carĭ albinele îşĭ culeg productele lor. Vênătóre de stupĭ prin pădurĭ.

J o i 5 Iulie: Culesul de miere şi céra. Stórcerea mierei şi cerei prin anumite maşinĭ şi pregătirea lor pentru comerciu.

V i n e r ĭ 6 Iulie: Aşedarea stupilor pentru iernat. Transportarea lor în depărtărĭ mici şi marĭ. Reflecsiunĭ generale despre îngrijirea stupilor peste an.

S â m b ă t ă, după serviciul divin: Recapitulaţiunĭ peste întreg materialul propus. După amedĭ şedinţa festivă, estradarea atestatelor şi încheiarea cursului. Séra petrecere.

Observaţiune. Décă timpul va fi nefavoritor, încât lecţiunile practice nu se vor puté tracta cu deplin succes, cursul se va prelungi până în 12 Iulie a. c.

Cugir, 12 Iunie n. 1900.

Ioan Muntean,
învĕţ. dirig.

P O V E Ţ E.

Sĕ gunoim pomii vara! „*Bunul Econom*“ din Orĕştiă dă în privinţa acésta poveţele următóre: Toţĭ pricepĕtorii în ale pomăritului sunt de părerea, că timpul cel mai potrivit pentru gunoirea pomilor este dela mijlocul lui Iulie până la mijlocul lui August. In timpul acesta se forméză mugurii de ródă pentru anul următor, şi ei au sĕ fie cu atât mai mulţĭ şi mai bine desvoltaţĭ, cu cât pomul a fost mai fără cruţare gunoit.

Zama de gunoiŭ, materiile din privădĭ amestecate cu apă, ş. a. îngrăşeminte în stare curgăciósă, au înrîurirea cea mai priinciósă asupra pomilor.

Gunoirea însaşĭ se face astfel, că departe de trunchiŭ, acolo unde slugesc vêrfurile ramurilor, se sapă de jur împrejur un şanţ, cel puţin de 30 cm. adênc. Décă împrejurul pomului e ţelină, acésta se taie cu grije în bucăţĭ marĭ regulate, carĭ se pun la o parte. După-ce s'au vĕrsat în şanţ materiile numite, se aruncă pămêntul scos şi peste el se aşédă gliile, astfel, că prin gunoirea din vorbă cositul şi peste tot întrebuinţarea locului sĕ nu fie împedecată.

Incercările făcute cu acest mod de gunoire au fost cu prisos rĕsplătite prin róde bogate. Şi cei-ce au făcut odată probe, negreşit îşĭ vor face obiceiu din gunoirea pomenită. De altfel gunoirea din vorbă se póte face în orĭ-ce timp, afară de tómna.

*

Secretul vieţii lungĭ. Renumitul medic din Chicago (America), Dr. Pearsons, care a ajuns acum vêrsta de 80 anĭ şi care a dis, că el speréză sĕ împlinéscă 100 anĭ, dă următórele sfaturĭ, după carĭ omul póte ajunge o vêrstă înaintată: Cei mai mulţĭ ómenĭ îşĭ sapă grópa ei înşi-şĭ cu dinţii lor. Sĕ nu mănâncĭ nicĭ un fel de prăjitură şi apoi nu vei avé nicĭ o durere. Nicĭ când nu te înfrica şi nu te supĕra, de-órece orĭ-ce moment de măhnire răpesce o palmă din viéţă. Décă te-ai rĕcit, ia chinină şi mănâncă o cépă. Dăruesce banii, carĭ îi ai, de-órece acésta causéză bucuriă şi lungesce viaţa (Dr. Pearsons a avut o avere de 14 milióne şi tótă a împărţit'o pentru scopurĭ de binefacere). Nu bea nicĭ ceaiŭ, nicĭ cafea; acestea atacă inima. Nutrirea cu póme şi legume conservă tinereţea omului; acésta e mai bună, decât orĭ-ce ape minerale şi băi medicale.

*

Şese poruncĭ pentru pomărit. 1) Alege şi cultivă tot-déuna dintre soiurile cele mai roditóre de pomĭ. 2) Udă pomii bine pe timp de secetă. 3) Ingrijesce, ca pomii sĕ aibă lumină, căcĭ la din contră nu rodesc. 4) Gunoesce pomii în totă tómna, căcĭ de nu, fac numai foi, ba une-orĭ şi florĭ, dér pómele cad mai tóte înainte de cócere. 5) Curăţă şi nimicesce ouĕle de omide de prin pomĭ, căcĭ înzadar sunt florile şi fructele, décă le mănâncă omidele. 6) Aprinde paie şi gunóie în grădină, décă s'ar întêmpla sĕ cadă brumă pe timpul înfloritului pomilor. Fumul împedecă căderea brumei şi astfel pomii pot sĕ rĕmână încărcaţĭ de póme.

*

Contra durerii de dinţĭ. Se ia piper pisat, se pune într'o bucăţică de pânză, se móie în spirt şi se pune pe partea gingiilor unde se simte durerea. Décă dinţii sunt găunoşĭ, se ia cu ceva acid muratic şi se pune o picătură în dintele stricat; îndată durerea se slăbesce şi repeţind acésta de mai multe-orĭ, nervul care e bolnav se omóră.

*

Mijloc de îndreptat untul stricat. Untul de vacă, avênd gust rĕu, se îmbunătăţesce, décă se frămîntă bine cu lapte próspĕt şi se spală apoi bine în apă próspĕtă până ce dispar tóte părticelele de lapte.

*

Cum se cunósce untul séu untura curată? Pentru a proba, décă untul séu untura (de porc) e curat séu falsificat, se pune într'o sticlă cu gâtul larg o cantitate de unt séu untură şi se tórnă de-asupra o cantitate de 5 orĭ mai mare de eter; astupĭ sticla cu un dop de plută şi o pui în apă căldicică. Untul séu untura fiind curate, dau cu eterul o soluţiune perfect limpede, nelăsând în urmă decât o mică cantitate de apă. Pe când, décă untul séu untura sunt falsificate, lasă în urmă tóte ingredienţele făcute la falsificare, ca: argil, cretă, gips, cartofĭ tocaţĭ etc.

MULTE ȘI DE TÓTE.

Societățile secrete în China.

Se scie, că Boxerii formézǎ una din minunatele societăți secrete, care furnică în China. Dreptul de asociațiă esistă în China din timpuri imemoriale și de acest drept Chinesii se folosesc într'un mod fórte larg. Tótă lumea face parte din aceea ce se chiamă *hoei*, care se adreséză la tóte clasele, la tóte genurile de industriă, la tóte întreprinderile și afacerile. Chinesii duc așa de departe spiritul de asociațiune, încât până și cerșitorii fórmézǎ corporațiuni.

Primele asociațiuni au luat nascere, sunt secole de atunci, în clasa de sus, a cărei rol era preponderant în administrațiа chinesă; din acésta clasă pornesce spiritul de dușmăniă contra streinilor.

China a resistat mii de ani rafinărei civilisației și mirarea europenilor, cari se află acolo, e mare când găsesc în viața chinesă cetatea Romei antice.

Societățile secrete sunt unul din mijlócele lor de acțiune. Gustul Chinesilor pentru asociare merge până la grupările politice, mai mult séu mai puțin secrete. Au de scop de a lupta contra autorităților, ceea-ce nu-i împedecă de a-se uni cu dênsa, când e vorba de luptă contra streinilor. Astfel sunt celebre societățile: Nenufar alb, Cuțitul, Pumnalul, Ceai curat, Trinitatea etc.

Ele afecteză, de altfel, o aparență de filantropism séu de înaltă filosofie, dér ca și „Mafia" și „Carbonarii" italieni, sunt puternice societății politice. Se depune jurăment, sunt semne de convenție etc., e o adevěrată francmasoneriă.

*

Lăcustele.

Prin câte pericule nu trece agricultorul până când se-și vadă mântuită munca lui de luni întregi. Pe lângă geruri, secete, ploi prea mari, grindină, rugină, mană și altele, semănăturile mai au un dușman neîmpăcat în mulțimea de insecte, cari le atacă.

Intre acestea cea mai teribilă póte este *lăcusta*. Face parte din ordinul „Ortopterelor" și îi mai dice și lăcusta călětóre „Pachytybus migratorius". Corpul ei e lungăreț și comprimat, piciórele dinděrět sunt lungi, din care causă când nu sbóră, ci umblă, pe pământ, sare. De aci și numele ei în frantuzesce: „sauterelle". Ea are 4 aripi, două tari și două subțiri.

Ea călětoresce numai în țerile călduróse séu temparate. Când sbóră séu când umblă produce un sunet curios, frecându-și cópsele piciórelor de aripi.

Trăesce în asociațiuni așa de numeróse, încât când sbóră stolurile lor seměnă cu nori fórte mari, negri, cari întunecă lumina sórelui. Originea ei e din nordul Africei. Une-ori pornesce în stoluri numeróse și călětoresce în locuri depărtate ajungênd până și în România și în alte țări mai călduróse ale Europei.

Aceste insecte erau trecute de Moise în numěrul animalelor, a căror carne era permisă se fie mâncată de Evrei. Arabii din Africa, în schimbul pagubelor ce le causézǎ, le mănâncă.

In adevěr, ele sunt fórte vătěmătóre pentru-că mănâncă plantele. Când aceste enorme stoluri de lăcuste vin ca nisce nori de se năpustesc asupra unui lan de grâu cucuruz séu altă recoltă, e un adevěrat potop. Intr'un timp scurt de tot e forfecat și făcut praf totul.

Mijlócele de nimicire sunt fórte anevoióse, și cele mai bune sunt mijlócele manuale. Mai în tóte țerile se folosesc mai mult de aceste mijlóce. Mii de ómeni sunt scoși pe câmpiile atacate și cu sape séu tirnăcópe le sdrobesc. Ele stau în general pe jos, grămadă și sărind trec din câmp în câmp retezând totul înaintea lor. In România agricultorii au avut în mai mulți ani sě lupte contra acestui flagel și mulți dintre dênșii au simțit pierderi mai considerabile, decât acelea causate de geruri, secete, ploi, rugină séu vermi. Și mai grozav e, că o semănătură, care a scăpat de tóte pericolele, ce o amenințau, când e aprópe sě fie strînsă de pe câmp póte fi nimicită în ultimul moment.

Cetitorii noștri sciu, că în momentul de față în Dobrogea, în Delta Dunărei și în jurul Sulinei au apărut lăcustele, cari fac mari stricăciuni.

Serviciul zootechnic însě din ministerul Domeniilor, lucréză cu mare activitate la distrugerea lor cu ajutorul a mai multor regimente de soldați, sub conducerea harnicului inspector Ch. Druțu.

Vicu.

*

Domnitori risipitori.

Începênd dela vestitul rege al Asiriei, Sardanapal, și până la regele Angliei, George IV, în tóte timpurile s'au aflat domnitori, cari risipeau banii în diferite chipuri. Cei mai mari risipitori au fost din familia domnitóre de Würtemberg. Când prințul de Würtemberg, Ludovic Eberhard, fiind încă în etate de 16 ani, luă frânele guvernării, primul lucru i-a fost sě înfiinţeze o societate de actori, cari aveau bunișóră léfă, ca ori și cari alți funcționari de-ai regelui. După acésta a înființat în diferite părți ale țěrei castele de vênătóre, unde își petrecea érna, c'un lup negru îmblânzit. Acest lup durmia nóptea înaintea patului regelui pe o piele de tigru. Regele avea o pază de 2000 ómeni, toți îmbrăcați în haine de mětasě galbină cu posomante de argint. Unei prietine a soției sale, câștigându-i pentru 20,000 fl. titlul de contesă, i-a pus la disposițiă în Viena un palat atât de pompos și o grădină atât de frumósă, asemenea căreia pe atunci nu se afla în tótă Europa. Acea damă mai avea în grajdurile ei 80 de cai, rassa cea mai alésă. Sub domnia de 50 de ani alui Eberhard, țera s'a ruinat materialicesce, în urma căreia cei mai mulți locuitori au emigrat.

In urmele lui Eberhard a umblat și regele Carol, care a domnit pe la finea vécului al 18-lea. Curtea lui era cea mai splendidă în tótă Europa. Serbări, petreceri, teatre și alte multe urmau una după alta. Vertris, renumita balletistă din Paris, în fiă-care an dansa câte 6 luni în Stuttgard, pentru-care căpěta 12,000. fl., sumă ce pe atunci era o avere întrégă. Numěrul ostirei l'a urcat la 17.000, cu tóte că numěrul poporațiunii din țéra întrégă era numai 600,000. Décă nu ningea érna și regele doria sě se preumble cu sania, țěranii trebuiau sě-i ducă din provincia zăpadă în Stuttgart.

In grădina de animale săpau lacuri artificiale și țěranii trebuiau sě le lipéscă cu lut, ér pe timp de secetă sě care apă în ele. Nóptea pădurile din jurul grădinei de animale, erau iluminate, când din peșteri artificiale apăreau nimfe pe la meḑul nopții pentru a delecta pe rege și curtea lui, cu tot felul de dansuri. Venitul anual al regelui era 600,000 fl., dér cheltuia cu mult mai mult de pe spinarea poporului. In fine Frideric cel mare, regele Prusiei, a umblat în interesul nenorociților din Würtenberga și când regele Carol věḑu, că nu mai póte continua cu modul de viață risipitor, a dat o proclamațiă cătră popor, promițêndu-i, că pe viitor își va schimba viața. Și într'adevěr s'a ținut de cuvênt.

Numěrul risipitorilor a mai fost înmulțit încă cu ducele de Braunschweig, věrul regelui Angliei, George IV. Ducele ținea în Londra o casă luxuósă. Părăsind Anglia pe la 1851 s'a dus în Paris, unde de-asemenea făcea mare risipă. Odăile de locuit erau impodobite tot cu lucruri de aur și catifea, dér în fiă-care odaie, la fiăcare ușă și feréstră erau la îndemână aparate de a se scuti contra asasinilor. In grajduri ținea 40 de cai și cam tot atâți servitori se învěrteau în jurul lui. La uniforma sa purta pe umeri doi ciucuri în valóre de 500,000 fl. Când ducele a murit în Geneva la 1873, întrégă averea lui de 400 milióne franci a lăsat'o orașului.

Esemplul ducelui de Braunschweig, deși în měsură mai mică, l'a urmat și un tiněr mare duce rusesc. Țarul Alexandru III însě iute i-a spus capět vieții lui risipitóre, căci în pus sub curatelă și trimis într'un regiment din Caucasia, de unde după patru ani s'a întors acasă marele duce vindecat pe deplin de bóla, ce a avut'o.

Prognosa timpului.

(După călindarul căpit. Spăriosu.)

Sěptěmâna din **17—23 Iunie**: schimbăcios în 17—18; ploios 19—20.

Sěptěmâna din **23—30 Iunie**: schimbăcios 25; ploios 26, 27 și érăși schimbăcios 28.

Călendarul sěptěmânei.

IUNIE. are 30 ḑile. CIREȘAR.

Ḑilele	Călend. Iul. v.	Călend. Greg.
Dum.	4 Păr. Mitrofan	17 Adolf
Luni	5 M. Dorofteiu	18 Marcela
Marți	6 Vis. și Ilariu	19 Gervasiu
Merc.	7 M. Theodot	20 Silveriu
Joi.	8 S.m.Teod. Stratil	21 Alvisiu
Viner	9 S. Ciril Archiep.	22 Paulin
Sâm.	10 P. m. Timoteiu	23 Edeltrud

Cursul la bursa din Viena.

Din 15 Iunie 1900.

Renta ung. de aur 4%	115.90
Renta de corone ung. 4%	71.25
Impr. căil. fer. ung. în aur 4½%	120.50
Impr. căil. fer. ung. în argint. 4½%	99.35
Oblig. căil. fer. ung. de ost I. emis.	116.80
Bonuri rurale ungare 4%	91.75
Bonuri rurale croate-slavone	92.50
Impr. ung. cu premii	1‾8.50
Losuri pentru reg. Tisei și Seghedin	138.50
Renta de argint austr.	97.85
Renta de hârtie austr.	97.45
Renta de aur austr.	115.95
Losuri din 1860.	134.35
Acții de-ale Băncei austro-ungară	17.36
Acții de-ale Băncei ung. de credit.	731.—
Acții de-ale Băncei austr. de credit.	709.50
Napoleondori	19.31
Mărci imperiale	118.57½
London vista.	242.20
Paris vista	96.35
Rente de corone austr. 4%	97.30
Note italiene	90.65

Prețurile cerealelor din piața Brașov.

Din 15 Iunie 1900.

Mesura séu greutatea	Calitatea.	Valuta în Kor.	fi.
1 H. L	Grâul cel mai frumos	11	60
„	Grâu mijlociu	11	20
„	Grâu mai slab	10	80
„	Grâu amestecat	9	20
„	Secară frumósă	7	20
„	Sěcară mijlociă	6	80
„	Orz frumos	7	—
„	Orz mijlociu	6	60
„	Ověs frumos	5	60
„	Ověs mijlociu	5	—
„	Cucuruz	9	—
„	Mălaiu (meiŭ)	8	20
„	Mazăre	13	60
„	Linte	18	40
„	Fasole	10	20
„	Sěmênță de in	25	—
„	Sěmênță de cânepă	9	—
„	Cartofi	4	50
„	Măzăriche	—	—
1 kilă	Carne de vită	—	88
„	Carne de porc	—	96
„	Carne de berbece	—	—
100 kil.	Sěu de vită próspět	50	—
„	Seu de vită topit	72	—

Proprietar: **Dr. Aurel Mureșianu.**

Redactor responsabil: **Gregoriu Maior.**

Cursul pieței Brașov.

Din 16 Iunie 1900.

Bancnota rom.	Cump.	19.—	Vênd.	19.06
Argint român.	Cump.	18.90	Vênd.	19.—
Napoleond'orĭ.	Cump.	19.20	Vênd.	19.26
Galbenĭ	Cump.	11.40	Vênd.	11.50
Ruble Rusescĭ	Cump.	127.—	Vênd.	—.—

Cursul losurilor private

din 13 Iunie 1900.

	cump.	vinde
Basilica	13.—	14.—
Credit	396.—	398.—
Clary 40 fl. m.	12 .75	130.75
Navig. pe Dunăre	—.—	—.—
Insbruck	64.50	66 50
Krakau	69.50	71.50
Laibach	48.-	51.—
Buda	131.—	135.—
Palfly	132.50	133 50
Crucea roșie austriacă	41 25	42 25
„ „ ung.	20 —	21.--
„ „ ital.	—.—	—.—
Rudolf	63 50	65.50
Salm	175.25	177.25
Salzburg	59 50	60.50
St. Genois	183.—	185 —
Stanislau	—.—	—.—
Trientine 4½% 100 m. c.	—.—	—.—
„ 4% 50	—.—	—.—
Waldstein	—.—	—.—
„ de 10 francĭ	—.—	—.—
Banca h. ung. 4%	—.—	—.—

Bursa de Bucurescĭ

din 13 Iunie n. 1900.

Valorĭ	Do-bêndă	Scad. cup.	Cu banĭ gata
Renta amortisabilă	5 %	Apr.-Oct.	94.¼
„ „ Impr. 1892	5 „	Ian.-Iul.	94 —
„ „ din 1893	5 „	„ „	95 —
„ „ 1894 int. 6 mil.	5 „	Apr.-Oct.	—.—
„ „ Impr. de 32½ mil.	4 „	Ian.-Iulie	80 --
„ „ Impr. de 50 mil.	4 „	„ „	81.—
„ „ Impr. de 274 m. 1890	4 „	„ „	81.½
„ „ Impr. de 45 m. 1891	4 „	„ „	81.½
„ „ Im. de 120 mil. 1894	4 „	„ „	81 ½
„ „ Impr de 90 mil. 1896	4 „	„ „	81 --
Oblig. de Stat (Conv rurale)	6 „	Mai-Nov.	81.--
„ Casei Pensiunilor fr. 300	10	„ „	—.—
„ comunei Bucurescĭ 1883	5%	Ian.-Iul.	—.—
„ „ „ din 1884	5 „	Mai-Nov.	—.—
„ „ „ din 1888	5 „	Iun.-Dec.	—.—
„ „ „ din 1890	5 „	Mai-Nov.	.—
Scrisurĭ fonciare rurale	5 „	Ian.-Iuli.	95 ¾
Scris. fonciare rurale din 1890	4 „	„ „	79.⅜
„ „ urbane Bucurescĭ	5 „	„ „	86 ¾
„ „ „ Iașĭ	5 „	„ „	80.—
Oblig. Soc. de basalt artificial	6 „	„ „	—.—
	V. N.		
Banca Rom. ult. div. fr. 12.81	500	50 v.	—.--
Banca Nation. ult. div. 86.—	500	intr. v.	2495
Banca agricolă	500	150 v.	3 7.—
Dacia-România ult. div. 35 lei	200	intr. v.	279.--
Naționala de asig. ult. div. lei 43	200	„ „	446.—
Soc. bazalt artif. ult. div. lei 30	250	„ „	453 —
Soc rom. de constr. ult. div. 15 l	200	„ „	35.—
Soc. rom. de hârtie ult. —.—	100	„ „	—.—
„Patria“ Soc. de asig. ult. 4 lei	100	„ „	— —
Soc. rom de petrol 1 em. u. d. 0	200	„ „	—.—
„ „ „ „ 2 em. u. d. 0	1000	„ „	—.—
Soc. de fur. militare u. d. 60 l.	300	„ „	— —
„Bistrița“ soc. p. f. hârtii 30 l.	1000	„ „	—.—
Sociat. p. constr. de Tramays	200	„ „	—.—
20 francĭ aur	—	„ „	—.—
Fabricile Unite de gazóse	12	„ „	—.—

Scompturĭ:

Banca naț. a Rom.	8%	Paris	3%
Avansurĭ pe efecte	9 „	Petersburg	5½
Casa de depunerĭ	12 „	Berlin	5½
Londra	3½	Belgia	4%
Viena	4½	Elveția	5%

Bursa de mărfurĭ din Budapesta.

din 13 Iunie 1900

Seminţe	Cualitatea per Hect.	Prețul per 100 chilograme	
		dela	pănă la
Grâu Bănățenesc	80	7.85	8.10
Grâu dela Tisa	80	7.80	7.90
Grâu de Pesta	80	7.65	7.80
Grâu de Alba regală	80	7.70	7.85
Grâu de Bácska	80	— —	—.—
Grâu unguresc de nord	80	—.—	—.—
Grâu românesc	80	—.—	—.—

Seminţe vechĭ orĭ noue	Soiul	Cualitatea per Hect.	Prețul per 100 chilograme	
			dela	pănă la
Sĕcara		70—72	6.80	7.95
Orz	nutreț.	60—62	6.50	6.75
Orz	de rachiu	62—64	5.90	6.10
Orz	de bere	64—66	5.60	5.80
Ovĕs		55—60	5.--	5 30
Cucuruz	bănățen	75	—.—	—.—
Cucuruz	alt soiu	73	—.—	—.—
Cucuruz	„ „			
Hirișcă			5.—	5.30

Producte div.	Soiul	Cursul (Prețul per 100 de chilograme)	
		dela	pănă
Săm. de trifoiu	Luțernă ungur.	—.—	—.—
„	„ transilvană	—.—	—.—
„	„ bănățenă	—.—	—.—
„	„ roșiă	—.—	—.—
Ulei de rapiță	rafinat duplu	—.—	—.—
Ulei de in		—.—	—.—
Unsóre de porc	dela Pesta	54.50	55.--
„ „	dela țeră	—.—	—.—
Slanină	svêntată	44.50	45.50
Prune	din Bosnia	48.—	49.—
„		—.—	—.—
Lictar	Slavon și Serbia	18.50	19.—
„	din Serbia în s.	16.50	17.—
Nucĭ	slavon nou	—.—	—.—
Gogoșĭ	sêrbesc	—.—	—.—
„	din Ungaria	—.—	—.—
Miere	unguresci	—.—	—.—
„	sêrbescĭ	—.—	—.—
Ceră	brut	—.—	—.—
Spirt	Drojdiuțe de s.	—.—	—.—

Nr. 9089 - 1900.

Escriere de ofert!

In urma deciziunei representanței comunale pertractată în ședința ei din 21 Martie a. c. sub Nr. M. 3996/900 — spre scopul înființărei proiectate **a unui loc asfaltat pentru birjari** pe piața Francisc Iosif — se escrie cu acéstă **pertractarea de ofert pe ḑiua de 28 Iunie 1900** în biroul economic al orașului la órele 10 a. m.

Spre acoperirea speselor pentru înființarea locului acestuia de birjarĭ, s'a preliminat suma de 6955 coróne 94 fil.

Condițiunile, planul și proiectul de spese (devise) se pot vedé la biroul de economiă orășenesc între órele de oficiu dela 8 pănă la 12 a. m.

Brașov, în 9 Iunie 1900.

983,2—2. *Magistratul urban.*

ANUNCIURI
(inserțiuni și reclame)

sunt a se adresa subscrisei administrațiunĭ. In casul publicărĭĭ unuĭ anunciu maĭ mult de odată se face scădĕmênt, care cresce cu cât publicarea se face maĭ de multe-orĭ.

Admin. istr. „Gazetei Trans.“

„Gazeta Transilvaniei“ cu numĕrul à **10 fil.** se vinde la librăria Nic. I. Ciurcu și la Eremias Nepoții.